

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
3ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 17 Μαΐου 2022 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Διαθεσόπουλος - Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου – Εισηγήτρια και Μαρία Βύρρα, Μέλη.

Για να εξετάσει, σε συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. Α36/11.03.2022 Απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πατρών, την, από 21.10.2021, Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1983/22.10.2021 της προσφεύγουσας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «.....», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «ΔΗΜΟΣ ...» (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την ανωτέρω Προδικαστική Προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει, όπως ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 382/21.09.2021 Απόφαση της Ο.Ε της αναθέτουσας αρχής - κατ' αποδοχή του, από 30.07.2021, Πρακτικού της Επιτροπής Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού - η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με τίτλο: «ΤΣΙΜΕΝΤΟΣΤΡΩΣΕΙΣ - ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ Τ.Κ. ..., ... ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ... ΚΑΙ ...», εκτιμώμενης αξίας 997.999,76€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (με αρ. πρωτ. Διακήρυξη, ΑΔΑΜ ..., Συστημικός αριθμός Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ: ...).

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Αν. Χαραλαμποπούλου.

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο**

1. Επειδή, για την άσκηση της Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ. ... ποσού τεσσάρων χιλιάδων είκοσι πέντε ευρώ 4.025,00€ αναλογούν Παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα άσκησε την, από 21.10.2021, Προδικαστική Προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 1983/22.10.2021, με χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Α.Ε.Π.Π, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 του Κανονισμού.

3. Επειδή, η ως άνω Προδικαστική Προσφυγή στρέφεται κατά πράξης που εκδόθηκε στο πλαίσιο δημόσιου, ανοικτού, ηλεκτρονικού Διαγωνισμού, εκτιμώμενης αξίας 997.999,76€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, ανώτερου του ορίου που θεσπίζεται στο άρθρο 345 του Ν. 4412/2016 για την καθ' ύλη αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π, ενώ επιπλέον θεμελιώνεται και η κατά χρόνο αρμοδιότητά της, όπως απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, τροποποιηθείσας της διάταξης, δυνάμει του άρθρου 43 παρ. 4 του Ν. 4487/2017 (Α' 116), δεδομένου ότι η αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε μετά τις 26.06.2017.

4. Επειδή, εμπρόθεσμα η προσφεύγουσα προσβάλλει την ως άνω πράξη, καθόσον η κατ' αυτής Προδικαστική Προσφυγή έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) Ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι η προσβαλλόμενη Απόφαση της Ο.Ε της αναθέτουσας αρχής αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του επίμαχου Διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) στις 21.10.2021.

5. Επειδή, η προσφεύγουσα, που υπέβαλε την με αριθμό 171125 Προσφορά στον εν θέματι Διαγωνισμό, η οποία απορρίφθηκε με την προσβαλλόμενη Απόφαση της αναθέτουσας αρχής, θεμελιώνει άμεσο, ενεστώς και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της εξεταζόμενης Προδικαστικής Προσφυγής. Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, καθόσον με την υπ' αριθμ. 382/2021 Απόφαση του Ο.Ε της αναθέτουσας αρχής, μη νομίμως κρίθηκε ότι η Προσφορά της, με ποσοστό έκπτωσης 48,73% είναι ασυνήθιστα χαμηλή, υπό την έννοια του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016 και περαιτέρω, εναλλακτική, κατά παράβαση του άρθρου 13.4 της Διακήρυξης. Όπως ειδικότερα υποστηρίζει η προσφεύγουσα: «[...] **ΙΣΤΟΡΙΚΟ 1.** Στον διαγωνισμό υποβλήθηκαν, μεταξύ άλλων και, οι ακόλουθες, τέσσερις, προσφορές: α) ...», με έκπτωση 52,31%. β) ..., με έκπτωση 48,73%. γ) ..., με έκπτωση 37,38%. δ) ..., με έκπτωση 35,90%. 2. Το ποσό της ανωτέρω προσφοράς μου (κόστος έργου + ΓΕ & ΟΕ), μη συνυπολογιζομένων των απροβλέπτων και της αναθεωρήσεως, ανέρχεται σε 339.337,76 ευρώ, πλέον ΦΠΑ. 3. Με την υπ' αριθ 17/2021 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ..., διατάχθηκε η κλήση των ανωτέρω τεσσάρων πρώτων μειοδοτών, για «να δικαιολογήσουν τις προσφορές τους; σύμφωνα με το άρθρο 89 του Ν 4412/2016, διότι φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές, λόγω της φύσης και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του συγκεκριμένου έργου». Κατόπιν τούτου, με το υπ' αριθ. πρωτ. 3668/2021 έγγραφο του κου Δημάρχου και Προέδρου της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ..., οι ανωτέρω οικονομικοί φορείς κλήθηκαν «να δικαιολογήσουν τις προσφορές τους, σύμφωνα με τα άρθρα 88, 89 του Ν 4412/2016, διότι φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές, λόγω της φύσης και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του συγκεκριμένου έργου». 4. Σε συνέχεια της προπαρατεθείσας, εντελώς, αόριστης πρόσκλησης, υπέβαλα αιτιολόγηση της προσφοράς μου, σύμφωνα με την οποία το άμεσο και έμμεσο κόστος της εκ μέρους μου εκτέλεσης της εργολαβίας ανέρχεται σε 322.757,35 ευρώ, ήτοι το εκτιμώμενο κέρδος μου ανέρχεται σε (339.737,76 - 322.757,35 =) 16.580,41

ευρώ. Σύμφωνα με την αιτιολόγησή μου, για την εργασία του άρθρου ΑΤ. 3. του Τιμολογίου Μελέτης («προ μήδεια κοκκώδους υλικού, έως 200mm»), θα χρησιμοποιήσω υλικά που θα συλλέξω επί τόπου, στο πλαίσιο των εκσκαφών. Κατόπιν τούτου, κοστολόγησα την εν λόγω εργασία με (2.400 κμ Χ 1,01 ευρώ/κμ =) 2.424 ευρώ. 5. Αιτιολόγηση υπέβαλε και ο 3ος μειοδότης (...), ενώ ο 1ος και ο 4ος μειοδότης δεν αιτιολόγησαν τις προσφορές τους.

6. Η Επιτροπή Διαγωνισμού, με το από 26-4-2021 Πρακτικό της, εισηγήθηκε να ζητηθούν διευκρινήσεις από αμφοτέρους τους οικονομικούς φορείς που δικαιολόγησαν τις προσφορές τους. Όσον αφορά στην δική μου αιτιολόγηση, κρίθηκε σκόπιμο να μου ζητηθούν οι εξής διευκρινήσεις: α) Να διορθωθεί το σύνολο του άμεσου κόστους της εργολαβίας σε 287.510,35 ευρώ, αντί του, εξ αιτίας υπολογιστικού σφάλματος, αναγραφόμενου ποσού των 287.574,37 ευρώ, β) Να διορθωθεί το σύνολο του έμμεσου κόστους της εργολαβίας σε 48.580,50 ευρώ, αντί του, εξ αιτίας υπολογιστικού σφάλματος, αναγραφόμενου ποσού των 48.080,50 ευρώ, γ) Να συνυπολογισθεί η κράτηση 0,25% υπέρ ΠΟΜΗΔΕΤΥ. δ) Να τεκμηριώσω την εκτίμησή μου σχετικά με τη δυνατότητα εκτέλεσης της εργασίας του ως άνω άρθρου ΑΤ.3. του τιμολογίου, με συλλεχθησόμενα επί τόπου υλικά. 7. Το ανωτέρω Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού εγκρίθηκε δια της υπ' αριθ. 163/2021 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ... και, κατόπιν τούτου, με το υπ' αριθ πρωτ 20781/15-6-2021 έγγραφο του κου Δημάρχου και Προέδρου της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ..., κλήθηκα να δώσω τις προαναφερόμενες διευκρινήσεις.

8. Βάσει των διευκρινήσεών μου, ήτοι μετά από την διόρθωση των (ασήμαντων) υπολογιστικών σφαλμάτων και τον συνυπολογισμό της κράτησης υπέρ ΠΟΜΗΔΕΤΥ, το εκτιμώμενο κέρδος μου διαμορφώθηκε σε 14.644 ευρώ. Όσον αφορά στην εκτέλεση της εργασίας του άρθρου ΑΤ.3 του Τιμολογίου, προσκόμισα την (προϋφισταμένη της υποβολής της προσφοράς μου) **από 10-9-2020, βεβαίωση του αναγνωρισμένου εργαστηρίου «...»**. Στην εν λόγω (προσκομιζόμενη, σχετ. 1) βεβαίωση αναφέρονται τα ακόλουθα: «Ο κάτωθι υπογεγραμμένος ..., Πολιτικός Μηχανικός, με την ιδιότητα του νόμιμου εκπρόσωπου του Τεχνικού Εργαστηρίου Δομικών Υλικών Μον. Ε.Π.Ε.,

μεταβήκαμε με τον Κο ..., Πρόεδρο Δ.Σ. και Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τεχνικής εταιρίας «...», καθ' υπόδειξή του, σε θέσεις του έργου 1 «Τσιμεντοστρώσεις ~ Ασφαλτοστρώσεις στις Τ.Κ. ...,... και στις περιοχές ... & ... Δήμου ...», με σκοπό την επί τόπου αυτοψία για την αξιολόγηση της ποιότητας των υλικών εκσκαφών. Έχοντας πλούσια εμπειρία στον έλεγχο ποιότητας δομικών υλικών, από την επιστημονική μου ιδιότητα, αλλά κυρίως από την επαγγελματική μου πολυετή ενασχόληση στον έλεγχο ποιότητας αδρανών υλικών, αξιολογώ μακροσκοπικά, ότι τα προς εκσκαφή υλικά των δέσεων που μου υπέδειξαν, είναι ικανά να ικανοποιήσουν, με μικρή επεξεργασία (διαλογή, κοσκίνισμα, κλπ) τις απαιτήσεις της κατηγορίας E4, για επιχώσεις και εξυγιάνσεις εδαφών, τα οποία θα πιστοποιηθούν μετά τους απαιτούμενους εργαστηριακούς ελέγχους που θα πραγματοποιηθούν κατά την κατασκευή του έργου».

9. Δια του από 30-7-2021 Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, όλες οι κοστολογήσεις μου κρίθηκαν ακριβείς, εκτός από αυτήν που αφορά στην εκτέλεση της εργασίας του ανωτέρω άρθρο ΑΤ.3. του Τιμολογίου. Συγκεκριμένα, αναφέρονται τα εξής: α) Ότι η χρησιμοποίηση προϊόντων εκσκαφών δεν είναι σύμφωνη με το άρθρο ΑΤ.3. του Τιμολογίου, το οποίο και αποδέχθηκα, διότι δεν προσέβαλα την διακήρυξη, β) Ότι η υπόψη μέθοδος εκτέλεσης της επίμαχης εργασίας συνιστά εναλλακτική προσφορά (!!!). γ) Ότι ως εκ τούτου, γι' αυτόν και μόνο τον λόγο (ήτοι άνευ κοστολογήσεως) η αιτιολόγησή μου τυγχάνει απορριπτέα στο σύνολό της. 10. Δια της προσβαλλομένης, υπ' αριθ. 382/2021, απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ..., α) εγκρίθηκε, κατά πλειοψηφία, το ανωτέρω Πρακτικό, β) απορρίφθηκε, για τον αναφερόμενο σε αυτό λόγο, η αιτιολόγησή και η προσφορά μου, γ) αποκλείστηκαν ο 1ος και ο 4ος μειοδότης που δεν αιτιολόγησαν τις προσφορές τους και δ) ανακηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος ο 3ος μειοδότης, του οποίου η αιτιολόγηση κρίθηκε επαρκής.

1ος ΛΟΓΟΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

-Η προσβαλλόμενη απόφαση τυγχάνει παράνομη και ακυρωτέα, λόγω της, πρόδηλης, αοριστίας της πρόσκλησης που μου απευθύνθηκε προκειμένου να αιτιολογήσω την προσφορά μου. Ειδικότερα:

1. Επικαλούμαι την σχετική, πρόσφατη, πάγια και, απολύτως, *ad hoc*, νομολογία και ειδικότερα, τις ακόλουθες αποφάσεις: α) Την υπ' αριθ. 199/2021 απόφαση του Δ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικράτειας, β) Την υπ' αριθ. 184/2020 απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικράτειας (προσκομιζόμενη, σχετ. 2). γ) Την υπ' αριθ. 1037/2021 απόφαση του ΙΔ' Τμήματος (ακυρωτικής διαδικασίας) του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (προσκομιζόμενη, σχετ. 3). δ) Την υπ' αριθ. Ν32/2019 απόφαση του Μονομελούς Διοικητικού Εφετείου Πατρών (προσκομιζόμενη, σχετ. 4). ε) Τις υπ' αριθ. C- 285/1999, C-286/1999, C-599/10 αποφάσεις του ΔΕΕ.

2. Δια των ανωτέρω αποφάσεων γίνονται δεκτά τα εξής: α) Ότι η πρόσκληση προς αιτιολόγηση της προσφοράς πρέπει να είναι, πλήρως, ορισμένη διότι, άλλως, η απόφαση δια της οποίας απορρίπτεται η βάσει αορίστου προσκλήσεως υποβληθείσα αιτιολόγηση τυγχάνει, άνευ άλλου τινός, παράνομη και ακυρωτέα. Συγκεκριμένα, «η σχετική πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται σε συγκεκριμένα επί μέρους ποσοστά εκπτώσεως ή συγκεκριμένα κονδύλια γενικών εξόδων, εξαιτίας των οποίων τίθεται υπό αμφισβήτηση η σοβαρότητα κάθε μίας από τις υποβληθείσες προσφορές και να περιέχει σαφή και αδιαμφισβήτητη κλήση κάθε ενδιαφερομένου να αιτιολογήσει το σύνολο των επί μέρους ποσοστών εκπτώσεως της προσφοράς του για όλες τις ομάδες ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού ή για το σύνολο των κονδυλίων των γενικών εξόδων του (με προσδιορισμό και στην περίπτωση αυτή του είδους ενός εκάστου των προς αιτιολόγηση κονδυλίων)» (βλ, κατά λέξη, ΕΑ ΣτΕ 184/2020, σκ 12). β) Ότι η αοριστία της αρχικής προσκλήσεως προς αιτιολόγηση της προσφοράς δεν θεραπεύεται από τυχόν κλήση του διαγωνιζομένου για παροχή διευκρινήσεων. Ειδικότερα, «η αοριστία της προσκλήσεως προς αιτιολόγηση των προσφορών που θεωρήθηκαν ως ασυνήθιστα χαμηλές, δεν θεραπεύεται από την εν συνεχεία διενέργεια κατ' αντιπαράθεση διαλόγου μεταξύ αναθέτουσας αρχής και υποψηφίων αναδοχών, δεδομένου ότι η νομιμότητα της διαδικασίας αιτιολογήσεως χαμηλών προσφορών στο δεύτερο αυτό στάδιο που προβλέπεται από το άρθρο 88 του ν.

4412/2016, προϋποθέτει ειδική και ορισμένη πρόκληση» (βλ, κατά λέξη, ΕΑ ΣΤΕ 184/2020, σκ. 12). γ) Ότι η πρόσκληση προς αιτιολόγηση των προσφορών δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα (βλ και Διοικ Εφ Πατρών 130/2012, προσκομιζόμενη, σχετ. 5) και συνεπώς, τυχόν αοριστία της προβάλλεται παραδεκτά στο στάδιο της προσβολής της απόφασης περί απορρίψεως της υποβληθείσας αιτιολόγησης και ανακήρυξης προσωρινού αναδόχου.

3. Σημειώνω, ότι, παρά την προαναφερόμενη, πάγια και πρόσφατη, νομολογία, δια της υπ' αριθ 1419/2021 απόφασης της ΑΕΠΠ (6° Κλιμάκιο), έγινε (εσφαλμένα) δεκτό, ότι η αοριστία της πρόσκλησης προσβάλλεται απαράδεκτα - ανεπίκαιρα, στο στάδιο της ανακήρυξης προσωρινού αναδόχου. Κατά της εν λόγω απόφασης ασκήθηκε αίτηση ακύρωσης & αναστολής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, το οποίο εξέδωσε την υπ' αριθ 1212/1-10-2021 Προσωρινή Διαταγή (προσκομιζόμενη, σχετ. 6), δια της οποίας ανέστειλε την εκτέλεσή της, λόγω της αντίθεσής της στις υπ' αριθ. 199/2021 και 184/2020 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικράτειας.

4. Εν προκειμένω, είναι προφανές, ότι η προπαρατεθείσα (υπό 1.3) πρόσκληση που απηύθηνε η αναθέτουσα αρχή και στους τέσσερεις πρώτους μειοδότες - αδιακρίτως "τυγχάνει παντελώς αόριστη, καθόσον σε αυτήν αναφέρεται, απλώς, ότι οι εν λόγω διαγωνιζόμενοι, εμού συμπεριλαμβανομένης, καλούνται να αιτιολογήσουν τις προσφορές τους με βάση, τα άρθρα 88 και 89 Ν 4412/2016, ήτοι χωρίς να αναφέρονται τα συγκεκριμένα επί μέρους ποσοστά εκπτώσεως ή τα συγκεκριμένα κονδύλια γενικών εξόδων που θα έπρεπε να δικαιολογηθούν. Η εν λόγω αοριστία δεν θεραπεύθηκε δια της εν συνεχεία προσκλήσεως για παροχή διευκρινήσεων. Πράγματι, τυχόν αντίθετη εκδοχή οδηγεί σε λογικό άτοπο: Το εσφαλμένο, ασαφές, ελλιπές κλπ ερώτημα, συνεπάγεται, εξ ορισμού, εσφαλμένη, ασαφή, ελλιπή κλπ απάντηση. Συνεπώς, το σφάλμα διορθώνεται, μόνο, με την ορθή επανυποβολή του ερωτήματος και όχι με την επεξήγηση της απάντησης που δόθηκε πριν, καν, αυτό (ορθό ερώτημα) υποβληθεί.

5. Κατά τα λοιπά, αναφέρομαι στις ακόλουθες ορθές και νόμιμες σκέψεις που διαλαμβάνονται στην υπ' αριθ. 184/2020 απόφαση της Επιτροπής Αναστολών

του Συμβουλίου της Επικράτειας, οι οποίες μπορεί (και πρέπει) να επαναληφθούν, αυτουσίως, στην εξεταζόμενη υπόθεση: «11. Επειδή, όπως έχει δεχθεί το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως (Δ.Ε.Ε.), το οποίο κλήθηκε να ερμηνεύσει διατάξεις προϊσχυσασών οδηγιών (άρθρα 30 παρ. 4 της οδηγίας 93/37, 55 της οδηγίας 2004/18) αντίστοιχες προς τις διατάξεις του άρθρου 69 της οδηγίας 2014/24 και του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, οι διατάξεις αυτές έχουν "επιτακτικό χαρακτήρα", επιβάλλουν δε στις αναθέτουσες αρχές να εξακριβώνουν τη σύνθεση των προσφορών που είναι ασυνήθιστα χαμηλές και τις υποχρεώνουν να ζητούν από τους διαγωνιζομένους, οι οποίοι υποβάλλουν τέτοιες προσφορές, να προσκομίζουν τα αναγκαία δικαιολογητικά στοιχεία, για να αποδείξουν ότι οι προσφορές τους είναι σοβαρές. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται να διασφαλίζεται πραγματικός "κατ' αντιπαράθεση" διάλογος, ο οποίος διεξάγεται σε κατάλληλο χρονικό σημείο, διαρκούσης της διαδικασίας εξετάσεως των προσφορών, μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του μετέχοντος στη διαδικασία οικονομικού φορέα, ώστε να δίνεται στον τελευταίο η δυνατότητα να αποδείξει ότι η προσφορά του είναι σοβαρή, να αποτρέπονται αυθαίρετες εκτιμήσεις της αναθέτουσας αρχής και να διασφαλίζεται ο υγιής ανταγωνισμός ανάμεσα στις επιχειρήσεις. Εξ άλλου, προκειμένου να επιτευχθεί η απαραίτητη αποτελεσματικότητα των ως άνω διατάξεων, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να διατυπώνει με σαφήνεια το απευθυνόμενο στους διαγωνιζόμενους αίτημα, ώστε αυτοί να είναι σε θέση να αποδείξουν κατά τρόπο πλήρη και λυσιτελή τη σοβαρότητα των προσφορών τους. Όπως ειδικότερα έχει δεχθεί το Δ.Ε.Ε., "είναι σημαντικό να μπορεί κάθε υποψήφιος για τον οποίο υπάρχει υπόνοια ότι υπέβαλε προσφορά ασυνήθιστα χαμηλή να προβάλλει λυσιτελώς την άποψή του ως προς το σημείο αυτό και να έχει τη δυνατότητα να προσκομίσει κάθε είδους δικαιολογητικό σχετικά με τα διάφορα στοιχεία της προσφοράς του σε χρόνο - τοποθετούμενο κατ' ανάγκην μετά από το άνοιγμα του συνόλου των φακέλων - κατά τον οποίο να γνωρίζει όχι μόνον το κατώφλιο ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς [εφόσον προβλέπεται τέτοιο στη συγκεκριμένη διαδικασία αναθέσεως] και το γεγονός ότι, σε σχέση με το εν λόγω κατώφλιο, η προσφορά του είναι ασυνήθιστα χαμηλή, αλλά επίσης και τα συγκεκριμένα σημεία που

δημιούργησαν ερωτηματικά στην αναθέτουσα αρχή". Το Δ.Ε.Ε. έκρινε, επίσης, ότι κατά τον χρόνο καταθέσεως της προσφοράς, ακόμη και στην περίπτωση που η διακήρυξη επιβάλλει στον διαγωνιζόμενο την εκ των προτέρων δικαιολόγηση μέρους της "τιμής βάσεως" του διαγωνισμού, η οποία αναφέρεται στην προκήρυξη, ο υποψήφιος "δεν γνωρίζει τα συγκεκριμένα σημεία της προσφοράς του που θα θεωρηθούν ύποπτα ως ασυνήθιστα, και ως εκ τούτου, σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας, δεν είναι σε θέση να παράσχει λυσιτελείς και πλήρεις εξηγήσεις προς στήριξη των διαφόρων στοιχείων που αποτελούν την προσφορά του" (βλ. Δ.Ε.Ε. αποφάσεις C-285/1999 και 286/1999, Lombardini και Mantovani, σκ. 53, 55, 57-59, και C-599/10, SAG ELVSlovensko κ.λπ., σκ. 28-32, βλ. επίσης ΣτΕ 2181/2004 επτ. σκ. 17, Ε.Α. 197/2015, Ε.Α. 643/2004 σκ. 22). Περαιτέρω, σε μια διαδικασία σύναψης δημόσιας συμβάσεως έργου, όπως η επίδικη, στην οποία κριτήριο αναθέσεως είναι η "πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής" (χαμηλότερη τιμή), οι δε οικονομικοί φορείς προσφέρουν επί μέρους ποσοστά εκπτώσεως για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, με έλεγχο των επί μέρους αυτών ποσοστών ως προς την ομαλή μεταξύ τους σχέση, τα στοιχεία της προσφοράς, τα οποία είναι ικανά να προκαλέσουν ερωτηματικά στην αναθέτουσα αρχή είναι, προεχόντως, τα εν λόγω επί μέρους ποσοστά εκπτώσεως. Επομένως; στην περίπτωση αυτή η γραπτή πρόσκληση που η αναθέτουσα αρχή απευθύνει σε διαγωνιζόμενο οικονομικό φορέα προκειμένου να είναι σύμφωνη προς τις προαναφερθείσες απαιτήσεις; πρέπει σε αυτήν να περιέχεται αφενός μεν συγκεκριμένος καθορισμός των επί μέρους ποσοστών ανά ομάδα εργασιών που της προκαλούν αμφιβολίες, αφετέρου δε κλήση του οικονομικού φορέα προκειμένου να αιτιολογήσει όλα ανεξαιρέτως τα επί μέρους ποσοστά εκπτώσεως, τα οποία προσέφερε για το σύνολο των ομάδων ομοειδών εργασιών. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τα κονδύλια που περιλαμβάνονται στα γενικά έξοδα της εργοληπτικής επιχειρήσεως, ως προς τα οποία η αναθέτουσα αρχή οφείλει να προσδιορίσει επακριβώς με την πρόσκληση προς τον οικονομικό φορέα αυτά που θεωρεί αμφίβολα και χρίζοντα αιτιολογήσεως ή να τον καλέσει, κατά τρόπο ρητό και αδιαμφισβήτητο,

να τα αιτιολογήσει στο σύνολό τους; έχοντας και στην τελευταία αυτή περίπτωση την υποχρέωση να προσδιορίσει πλήρως κατά το είδος τους τα επί μέρους κονδύλια, τα οποία συναποτελούν τα γενικά έξοδα. Εφόσον η πρόσκληση είναι διατυπωμένη με τον τρόπο αυτό, καθίσταται απολύτως σαφές στον καλούμενο φορέα το περιεχόμενο της αιτιολογήσεως που οφείλει να υποβάλει, αφού γνωρίζει ένα προς ένα τα σημεία που προξενούν αμφιβολίες στην αναθέτουσα αρχή, είτε αφορούν ορισμένα επί μέρους ποσοστά εκπτώσεως ή κονδύλια γενικών εξόδων είτε το σύνολο αυτών (πρβλ. ΣΤΕ 2181/2004 επτ.). 12- Επειδή, εν προκειμένω, οι διαγωνιζόμενοι που κατέλαβαν τις πρώτες έξι (6) θέσεις στον πίνακα μειοδοσίας, οι οικονομικές προσφορές των οποίων φαίνονταν "ασυνήθιστα χαμηλές", κλήθηκαν από την Περιφέρεια Αττικής με την ... πρόσκληση να προσκομίσουν αιτιολόγηση των προσφορών τους. Η εν λόγω πρόκληση ανέφερε τα εξής: "Σε εφαρμογή της αρ. 1852/2019 Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας ..., καλείστε εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας; να προσκομίσετε πλήρως τεκμηριωμένη αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς σας. Η αιτιολόγηση της προσφοράς οφείλει να τεκμηριώνει πλήρως τα οικονομικά στοιχεία της μεθόδου κατασκευής, των παρεχόμενων υπηρεσιών; της διαδικασίας παρασκευής, της προμήθειας υλικών κτλ. Παράλληλα πρέπει να καλύπτει πλήρως τα προβλεπόμενα α) στη Διακήρυξη του διαγωνισμού β) στα τεύχη Δημοπράτησης και γ) στο άρθ. 88 του Ν. 4412/2016. Όπως ανεφέρθη στη σκέψη 9η ΑΕΠΠ απέρριψε ως αλυσιτελώς προβαλλόμενο τον λόγο της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας που αφορούσε την αοριστία του περιεχομένου της προσκλήσεως, με την αιτιολογία ότι ενόψει της αναπομπής της υποθέσεως στην αναθέτουσα αρχή προς νέα κρίση - τόσο σχετικά με το ζήτημα που αφορά τα κονδύλια της προσφοράς ως προς τα οποία δεν ζητήθηκαν οι απαιτούμενες διευκρινίσεις, όσο και σχετικά με το ζήτημα που αφορά τα κονδύλια τα οποία κρίθηκαν αναίτιολογήτως υποκοστολογημένα - οι διευκρινίσεις που θα κληθεί να παράσχει η αιτούσα θα πρέπει να είναι ειδικές και συγκεκριμένες. Υπό τα δεδομένα, όμως, αυτά και ενόψει των γενόμενων δεκτών στην προηγούμενη σκέψη, η Επιτροπή κρίνει ότι πιθανολογείται σοβαρά ως

βάσιμος ο προβαλλόμενος με την κρινόμενη αίτηση λόγος, κατά τον οποίο μη νομίμως απορρίφθηκε ο σχετικός λόγος της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας. Και τούτο, α) διότι η προμνησθείσα πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, η οποία απευθύνθηκε αδιακρίτως σε όλους τους φορείς που είχαν υποβάλει προσφορές εμφανιζόμενες ως "ασυνήθιστα χαμηλές", δεν αναφερόταν σε συγκεκριμένα επί μέρους ποσοστά εκπτώσεως ή συγκεκριμένα κονδύλια γενικών εξόδων, εξαιτίας των οποίων ετίθετο υπό αμφισβήτηση η σοβαρότητα κάθε μίας από τις υποβληθείσες προσφορές, ούτε περιείχε σαφή και αδιαμφισβήτητη κλήση κάθε ενδιαφερομένου να αιτιολογήσει το σύνολο των επί μέρους ποσοστών εκπτώσεως της προσφοράς του για όλες τις ομάδες ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού ή για το σύνολο των κονδυλίων των γενικών εξόδων του (με προσδιορισμό και στην περίπτωση αυτή του είδους ενός εκάστου των προς αιτιολόγηση κονδυλίων) και β) διότι η αοριστία της προσκλήσεως προς αιτιολόγηση των προσφορών που θεωρήθηκαν ως ασυνήθιστα χαμηλές, δεν θεραπεύεται από την εν συνεχεία διενέργεια κατ' αντιπαράθεση διαλόγου μεταξύ αναθέτουσας αρχής και υποψηφίων αναδοχών, δεδομένου ότι η νομιμότητα της διαδικασίας αιτιολογήσεως χαμηλών προσφορών στο δεύτερο αυτό στάδιο που προβλέπεται από το άρθρο 88 του ν. 4412/2016, προϋποθέτει ειδική και ορισμένη πρόκληση, κατά τα ανωτέρω γενόμενα δεκτά».

II 2ος ΛΟΓΟΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

-Η προσβαλλόμενη απόφαση τυγχάνει παράνομη και ακυρωτέα και διότι τυγχάνει ουσιαστικώς εσφαλμένη και πλημμελώς αιτιολογημένη.

Ειδικότερα:

A. 1. Στο επίμαχο άρθρο ΑΤ.3. του Τιμολογίου Μελέτης (στο οποίο, υποτίθεται ότι προσκρούει η αιτιολόγησή μου) αναφέρονται, επί λέξει, τα εξής: «Προμήθεια κοκκώδους υλικού διαστάσεων 0-200mm από ΣΥΛΛΕΚΤΑ ΥΛΙΚΑ ή θραυστά προϊόντα λατομείου ή ποταμού». Είναι προφανές, ότι το εμπόριο (= τα λατομεία) δεν αποτελούν τον μοναδικό μέσο προμήθειας του εν λόγω υλικού. Αντίθετα, ρητώς προβλέπεται, ότι το υπόψη υλικό μπορεί να είναι και συλλεκτό.

2. Σχετικά με το τι ακριβώς σημαίνει ο όρος συλλεκτό υλικό, η χρησιμοποίηση του οποίου, ρητά, προβλέπεται, δεν απαιτούνται τεχνικές γνώσεις, καθόσον αρκεί η κοινή πείρα και πρωτίστως η ίδια η σημασία της λέξης (συλλεκτό = αυτό που μαζεύεται). Ως εκ τούτου, αναφέρομαι στον σχετικό ορισμό που διαλαμβάνεται στην ελεύθερη διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια (ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ): «Αδρανή υλικά ονομάζονται τα λίθινα, φυσικά ή βιομηχανικά υλικά που χρησιμοποιούνται στα τεχνικά έργα. ... Ανάλογα με την προέλευση τους χωρίζονται σε φυσικά, συλλεκτά, τεχνητά ή ανακυκλωμένα. ... Συλλεκτά ονομάζονται αυτά που μαζεύονται στη φύση χωρίς να χρειαστεί η θραύση πετρωμάτων». Επομένως, ουδόλως εμποδίζεται η χρησιμοποίηση (συλλεκτού) κοκκώδους υλικού, που βρίσκεται στον τόπο εκτέλεσης του έργου.

3. Άλλωστε, τα τεύχη δημοπράτησης και ειδικότερα η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, ουδόλως περιορίζουν τον ανάδοχο όσον αφορά στην επιλογή της πηγής λήψης των απαιτούμενων υλικών. **Συγκεκριμένα, στο άρθρο 5 της ΕΣΥ, αναφέρεται, ότι δια της υποβολής προσφοράς τεκμαίρεται «πλήρης γνώση ... σε ότι αφορά ... τις πάσης φύσεως πηγές λήψεως υλικών», ήτοι προβλέπεται, ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί υλικό από οποιαδήποτε πηγή και αν προέρχεται. Ο μοναδικός περιορισμός συνίσταται στην καταλληλότητα του υλικού, η οποία διαπιστώνεται στο στάδιο της εκτέλεσης, μέσω εργαστηριακών ελέγχων.** Ειδικότερα, στο ίδιο άρθρο της ΕΣΥ, ορίζονται τα εξής: «Πριν χρησιμοποιηθεί οποιαδήποτε πηγή υλικών, ο ανάδοχος υποχρεούται να φροντίσει, με δαπάνες του, για την εξέταση του υλικού από εγκεκριμένο εργαστήριο προς διαπίστωση της κατάλληλότητάς του. Σε περίπτωση που τα υλικά από τις πηγές που αναφέρονται ανωτέρω δεν επαρκούν ή αποδεικνύονται ακατάλληλα, τότε ο ανάδοχος θα φροντίσει να βρει νέες πηγές υλικών, που θα εγκρίνει η υπηρεσία». Προβλέπεται, συνεπώς, ότι η καταλληλότητα των υλικών (που μπορεί να προέρχονται από πάσης φύσεως πηγές) διαπιστώνεται από την Διευθύνουσα Υπηρεσία και δεν αποτελεί, ασφαλώς, αντικείμενο της Επιτροπής Διαγωνισμού.

4. Εξ άλλου, όπως ορίζεται και στην διάταξη του άρθρου 88 παρ. 2 Ν 4412/2016, η πρωτοτυπία της επιλεγείσας τεχνικής λύσης αποτελεί κατεξοχήν

τρόπο επιτυχούς αιτιολογήσεως της προσφοράς. Αυτήν ακριβώς τη δυνατότητα αξιοποίησα στην κρινόμενη περίπτωση. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της προετοιμασίας της υποψηφιότητάς μου, έλαβα την από 2-11-2020 προσφορά από την επιχείρηση ... - ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΠΑΣΤΗΡΟΤΡΙΒΕΙΟ - ΥΛΙΚΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ (προσκομιζόμενη, σχετ. 7), σύμφωνα με την οποία αυτή, διατίθεται να μου πωλήσει το επίμαχο υλικό (κοκκώδες υλικό 0- 200mm) αντί 4,50 ευρώ/κμ. Παράλληλα, όμως, ως όφειλα βάσει του άρθρου 5 της ΕΣΥ, επισκέφθηκα και εξέτασα ενδελεχώς τον τόπο εκτέλεσης του έργου, προκειμένου να αποκτήσω πλήρη γνώση των συνθηκών εκτελέσεώς του σε ότι αφορά στις ιδιαιτερότητες της κατασκευής του, σας πάσης φύσεως πηγές λήψης υλικών κλπ. Διαπίστωσα, έτσι, ότι τα προς εκσκαφή υλικά που βρίσκονταν επί τόπου ήσαν, απολύτως, κατάλληλα προς συλλογή και χρησιμοποίηση για εκτέλεση της εργασίας του άρθρου ΑΤ.3. του Τιμολογίου, κατόπιν περιορισμένης επεξεργασίας (διαλογή και κοσκίνισμα). Επιπροσθέτως, φρόντισα να τεκμηριώσω την εν λόγω διαπίστωση, μεριμνώντας για την διενέργεια αυτοψίας από αναγνωρισμένο εργαστήριο ελέγχου δομικών υλικών, το οποίο, επίσης, κατέληξε στο ίδιο συμπέρασμα και μου χορήγησε την σχετική βεβαίωση (βλ σχετ. 1). Κατόπιν τούτων, αφού κοστολόγησα (γενναιοφρόνως) την απαιτούμενη, περιορισμένη, επεξεργασία με 1,01 ευρώ/κμ, εκτίμησα την σχετική δαπάνη σε (2.400 κμ X 1,01 ευρώ/κμ =) 2.424 ευρώ. Αποφάσισα, λοιπόν, να μην προστρέξω στο εμπόριο, αλλά να εκμεταλλευτώ την δυνατότητα που μου παρέχουν τα άρθρα ΑΤ.3. του Τιμολογίου και 5 της ΕΣΥ και να χρησιμοποιήσω τα επί τόπου υλικά.

5. Η Επιτροπή Διαγωνισμού δεν αμφισβήτησε την καταλληλότητα των επιμάχων υλικών, ούτε και την ως άνω βεβαίωση του αρμοδίου – αναγνωρισμένου εργαστηρίου. Θεώρησε, όμως, προδήλως, παράνομα και εσφαλμένα, ότι η μέθοδος που επέλεξα αντίκειται στα συμβατικά τεύχη, παρόλο που, το, ακριβώς, αντίθετο προβλέπεται, ρητώς, στα προαναφερόμενα άρθρα ΑΤ.3. του Τιμολογίου και 5 της ΕΣΥ.

Β. 1. Ακόμα, όμως, και αν ήθελε υποτεθεί (αβασίμως), ότι δεν έχω δικαίωμα να χρησιμοποιήσω τα επί τόπου υλικά, και πάλι, η προσβαλλόμενη απόφαση

τυγχάνει εσφαλμένη και παράνομη. 2. Συγκεκριμένα, σκοπός της αιτιολογήσεως είναι η διαπίστωση της οικονομικής φερεγγυότητας της προσφοράς και όχι η διαπίστωση της καταλληλότητας των σχεδιαζομένων τεχνικών λύσεων. Στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, η αναθέτουσα αρχή έχει διακριτική ευχέρεια απόρριψης της προσφοράς, μόνο, όταν αυτή παρίσταται ως ζημιογόνος. Άλλοις λόγοις, η διαπίστωση περί του ότι κάποια τεχνική λύση δεν είναι εφικτή, δεν δικαιολογεί, αφ' εαυτής, την απόρριψη της προσφοράς ως αναιτιολόγητης, αν δεν τεκμηριώνεται, παράλληλα, ότι εξ αιτίας αυτού του γεγονότος εκμηδενίζεται το εκτιμώμενο κέρδος του υποψηφίου. 3. Πλην όμως, εν προκειμένω, στην προσβαλλόμενη απόφαση ουδεμία αιτιολογία διαλαμβάνεται σχετικά με το κρίσιμο ~ ουσιώδες ζήτημα περί της οικονομικής αποτιμήσεως της, δήθεν, αδυναμίας χρησιμοποίησεως των επί τόπου υλικών. Με διαφορετική διατύπωση, δεν αναφέρεται και δεν προκύπτει αν, εξ αιτίας της υποτιθέμενης αδυναμίας χρησιμοποίησεως συλλεκτών υλικών, επιβαρύνεται η κοστολόγησή μου τόσο όσο απαιτείται προκειμένου να καταστεί ζημιογόνος η προσφορά μου.

4. Για την ακρίβεια, μάλιστα, το ακριβώς αντίθετο προκύπτει από την ανωτέρω (βλ σχετ. 7) προσφορά αγοράς του απαιτούμενου κοκκώδους υλικού από το εμπόριο. Συγκεκριμένα, αν υποτεθεί, ότι θα αναγκαστώ να αγοράσω το υπόψη υλικό, θα δαπανήσω (2.400 κμ X 4,50 ευρώ/κμ =) 10.800 ευρώ. Δηλαδή, θα προκόψει επιβάρυνση του κόστους μου κατά (10.800 ευρώ που θα δαπανήσω για την αγορά - 2.424 ευρώ με τα οποία έχω κοστολογήσει την χρήση επί τόπου υλικών =) 8.376 ευρώ. Πλην όμως, όπως προκύπτει από την αιτιολόγησή μου και δεν αμφισβητείται από την αναθέτουσα αρχή, το εκτιμώμενο κέρδος μου ανέρχεται σε 14.644 ευρώ. Επομένως, ακόμα και υπό την εν λόγω εκδοχή θα αποκομίσω κέρδος (14.644 - 8.376 =) 6.268 ευρώ, γεγονός που αποκλείει, σε κάθε περίπτωση, τον χαρακτηρισμό της προσφοράς μου ως ζημιογόνου.

Γ. 1. Εκ περισσού, επισημαίνω, ότι τα αναφερόμενα περί εναλλακτικής προσφοράς, στερούνται της οιασδήποτε πραγματικής και νομικής βάσεως.

2. Ειδικότερα, επί αμιγώς μειοδοτικού διαγωνισμού (στο πλαίσιο του οποίου υποβάλλεται, μόνο, οικονομική και όχι τεχνική προσφορά, ήτοι δεν απαιτείται περιγραφή, πολλώ δε μάλλον δεσμευτική, του τρόπου εκτέλεσης), ο υποψήφιος

δεσμεύεται δια της προσφοράς του, ότι θα εκτελέσει το έργο σύμφωνα με τα τεύχη δημοπράτησης, αντί συγκεκριμένου εργολαβικού ανταλλάγματος. Αντίθετα, η κατασκευή με τον τάδε ή τον δείνα τρόπο, με το εκείνο ή με το άλλο υλικό κλπ, δεν αποτελούν στοιχεία της προσφοράς και της δέσμευσης του διαγωνιζομένου, αλλά στοιχεία που διαμορφώνονται στο στάδιο της εκτέλεσης.

3. Τούτο ισχύει, κατά μείζονα λόγο, όταν, ως εν προκειμένω, τα συμβατικά τεύχη αφήνουν στον ανάδοχο απόλυτη ελευθερία επιλογής υλικών και τρόπου κατασκευής. Όπως προαναφέρθηκε, βάσει του άρθρου 5 της ΕΣΥ, ο ανάδοχος μπορεί να επιλέξει, ανά πάσα στιγμή, την πηγή προέλευσης των απαιτούμενων υλικών και, φυσικά, δύναται να μεταβάλει την επιλογή του, σε σχέση με αυτήν στην οποία είχε προβεί κατά το στάδιο της προετοιμασίας της προσφοράς του.

4. Έστω, λοιπόν, και αν υποτεθεί, ότι είχα αρχικώς επιλέξει απρόσφορο τρόπο προμήθειας του επίμαχου υλικού (quod non), τούτο, σύμφωνα με την ρητή πρόβλεψη του άρθρου 5 της ΕΣΥ, θα έδιδε τη δυνατότητα στην Διευθύνουσα Υπηρεσία, κατά το στάδιο της εκτέλεσης του έργου, «να εγκρίνει νέες πηγές υλικών» και δεν θα καθιστούσε, ασφαλώς, εναλλακτική (και μάλιστα, αναδρομικά) την προσφορά που υπέβαλα, πριν αρχίσω να το κατασκευάζω [...]».

6. Επειδή, κατά την ήδη διαμορφωθείσα νομολογία της Αρχής, έχει κριθεί ότι η διάταξη του άρθρου 88 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, ιδρύει διακριτική εκτιμητική και αξιολογική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, όπως, συνεκτιμώντας το σύνολο των στοιχείων που βρίσκονται στη διάθεσή της και της προσκομίζει ο προσφέρων, τελικώς κρίνει το δικαιολογημένο της χαμηλής προσφοράς του. Η παραπάνω αξιολόγηση, προφανώς πρέπει να λαμβάνει χώρα με βάση αποκλειστικά τα ανά περίπτωση προκύπτοντα στοιχεία, ενώ οι όποιες γενικές κρίσεις περί της οικείας αγοράς και είδους προϊόντος, υπηρεσίας ή έργου, στοιχεία περί του συνήθους ποσοστού έκπτωσης στην οικεία αγορά και στοιχεία περί πρότερων αντιστοίχων συμβάσεων της ίδιας της αναθέτουσας αρχής με τον ίδιο προσφέροντα, του ίδιου του προσφέροντος με άλλες αναθέτουσες αρχές ή άλλων αναθετουσών αρχών με άλλους προσφέροντες,

δύνανται μεν να ληφθούν υπόψη, πλην όμως, πάντοτε σε συνάρτηση με τα περιπτώσιολογικά στοιχεία της συγκεκριμένης υπόθεσης. Αμφιβολίες ως προς την αξιοπιστία μιας Προσφοράς μπορεί να υφίστανται, μεταξύ άλλων, εάν προκύπτει αβεβαιότητα ως προς, αφενός, το κατά πόσον ορισμένη προσφορά τηρεί τη νομοθεσία της χώρας εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι υπηρεσίες, στον τομέα αμοιβών του προσωπικού, συνεισφοράς στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τηρήσεως των κανόνων ασφάλειας και υγιεινής στον χώρο εργασίας ή των πωλήσεων επί ζημία, και, αφετέρου, το κατά πόσον στην προσφερόμενη τιμή ενσωματώνονται όλες οι δαπάνες που προκύπτουν από τις τεχνικές πτυχές της Προσφοράς (Απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2015, Secolux κατά Επιτροπής, Υπόθεση T-90/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:772, σκέψη 62). Η ανωτέρω διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής δεν είναι ανέλεγκτη, αλλά υπάγεται στον έλεγχο της Α.Ε.Π.Π. ως προς την εκ μέρους της τήρηση των όρων διεξαγωγής και των ληπτέων υπόψη στοιχείων, που η οικεία διάταξη, ως και η γενική αρχή της ίσης μεταχείρισης, καθιερώνουν για τη σχετική αξιολογική διαδικασία και την τυχόν υπέρβαση των άκρων ορίων της (ΔΕΦΑΘ Ασφ. 312/2015, ΕλΣυν Τμ. VI 2090, 584/2011, 1382, 2653, 3016/2012, 950/2014, 2998/2014, 157/2016 κλπ). Περαιτέρω, σε κάθε περίπτωση, η οικεία Απόφαση (της αναθέτουσας αρχής) περί αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, δια της οποίας ενσωματώνεται και σκέλος περί της αποδοχής ή απόρριψης «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς», κατόπιν των υποχρεωτικών εξηγήσεων του προσφέροντος, θα πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη σε σχέση, τόσο με όσα ο προσφέρων επικαλέστηκε και προσκόμισε με τις εξηγήσεις του [...] όσο και με όσα έπρεπε να αποδειχθούν και δεν αποδείχθηκαν [...] Εξάλλου, ο τυχόν δικαιολογημένος χαρακτήρας μιας ιδιαίτερα χαμηλής προσφοράς θα αποβεί προς όφελος της αναθέτουσας αρχής με την ανάληψη της οικείας σύμβασης σε χαμηλό τίμημα [...]» (βλ., μεταξύ πολλών, υπ' αριθμ. 93/2019 Απόφαση 7ου Κλιμακίου της Α.Ε.Π.Π).

7. Επειδή, ομοίως, το ΔΕΕ επεσήμανε με σαφήνεια ότι ανατίθεται στην αναθέτουσα αρχή πρώτον, να εντοπίσει τις ύποπτες Προσφορές, δεύτερον, να παράσχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αποδείξουν τη σοβαρότητα των Προσφορών τους, ζητώντας τους τις διευκρινίσεις που η αναθέτουσα αρχή κρίνει σκόπιμες, τρίτον, να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των εξηγήσεων που παρείχαν οι ενδιαφερόμενοι και, τέταρτον, να αποφασίσει σχετικά με το αν θα δεχθεί ή αν θα απορρίψει τις προαναφερθείσες Προσφορές. (βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Lombardini και Mantovani (2001) Συλλογή I-9233, σκέψη 55).

8. Επειδή, περαιτέρω, η δικαιολόγηση αυτής της δυνατότητας εκτίμησης των αναθετουσών αρχών, δεν συνεπάγεται την απεριόριστη άσκηση διακριτικής ευχέρειας κατά την εκτίμηση, αλλά και την ενδεχόμενη απόρριψη των «ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών» και οι Αποφάσεις τους θα πρέπει να καθοδηγούνται από τις γενικές αρχές των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις και της ΣΛΕΕ και να τηρούν τις γενικές αρχές δικαίου και ιδίως την αρχή της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης. Ειδικότερα, στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» του Ν. 4412/2016 (ομοίως, άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να καθοδηγούνται και από την αρχή απαγόρευσης των διακρίσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Εξάλλου, ακόμη και ελλείψει χαρακτηριστικών που δημιουργούν διακρίσεις, η αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού μπορεί να επιβάλει πρόσθετους περιορισμούς στην ικανότητα της αναθέτουσας αρχής να δέχεται «ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές», εμποδίζοντάς την να το πράξει εάν η αποδοχή της «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς» δημιουργεί ή ενισχύει στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά (Βλ. Απόφαση υπ' αριθμ. 349/2018 1ου Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π., σκέψη 31).

9. Επειδή, στο σχετικό έγγραφο Απόψεών της, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει σε σχέση με την υπό κρίση Προσφυγή τα εξής: «[...] Η

προσβαλλόμενη απόφαση με αρ. 382/2021 της Ο.Ε. του Δήμου ..., εστάλη μέσω ΕΣΗΔΗΣ στις 11/10/2021 08:48:50 . Η προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ υποβλήθηκε στις 21/10/2021 13:49:59 μέσω ΕΣΗΔΗΣ και θεωρούμε ότι είναι εκπρόθεσμη κατά 5 περίπου ώρες και πρέπει να απορριφθεί για τυπικούς λόγους Β. Ως προς τον 1ο λόγο ακύρωσης που αιτείται η προσφεύγουσα ... (...).

Το έργο με τίτλο «ΤΣΙΜΕΝΤΟΣΤΡΩΣΕΙΣ - ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ Τ.Κ., ... ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ... ΚΑΙ ...» προσδιορίζει με σαφήνεια τις περιοχές που θα πραγματοποιηθούν οι τεχνικές παρεμβάσεις, είναι δε ορεινές περιοχές, αρκετά χιλιόμετρα μακριά από τα συγκροτήματα παράγωγης σκυροδέματος (π.χ. Ιντερβετον αναφέρει η ...) που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή εντός και εκτός νομού, και παραγωγής ασφάλτου (... αναφέρει η ...) ομοίως και για τα λοιπά υλικά προς προμήθεια, το οποίο συνεπάγεται σε κάθε περίπτωση, αυξημένα κόστη μεταφορών μηχανημάτων, υλικών, προσωπικού κ.ο.κ. Επισυνάπτεται απόσπασμα από την τεχνική έκθεση της μελέτης του έργου:

« Η παρούσα μελέτη αφορά την ασφαλτόστρωση & τσιμεντοστρώση υφιστάμενων δημοτικών οδών σε πληγείσες πυρόπληκτες περιοχές των Τ.Κ., ... και στις περιοχές ... & ... της Τ.Κ. ..., (όπως αυτές έχουν καθοριστεί με την Αριθμ. οικ. 5645/Α32/07 ΦΕΚ – 1845 Β/12-9-07) και την κατασκευή μικρών τεχνικών έργων για την αποκατάσταση των βλαβών, την ενίσχυση της ασφάλειας των χρηστών των οδών, την αύξηση της επισκεψιμότητας στις εν λόγω περιοχές, την οικονομική ανασυγκρότηση αυτών και την ενεργοποίηση των τοπικών κοινωνιών..... Οι εργασίες που περιλαμβάνονται στο παρόν έργο είναι οι εξής: Τ.Κ. 1Κ. Τ.Κ. & ... της Τ.Κ. ...».

Η επίκληση της αοριστίας της πρόσκλησης, δεν έγινε από κανέναν άλλο οικονομικό φορέα, αλλά ούτε από την ίδια την ..., όταν εστάλη η αρ. πρ.... πρόσκληση, μαζί με τα συνημμένα στο ίδιο μήνυμα επικοινωνίας, ήτοι την αρ.17/2021 Α.Ο.Ε. και 1ο πρακτικό της Ε.Δ. 12- 11-2020, (στις 05/02/2021 08:36:40 μέσω της επικοινωνίας) από τα οποία προκύπτει και καθίσταται σαφές ότι κλήθηκαν οι 4 πρώτοι οικονομικοί φορείς, να αιτιολογήσουν το σύνολο της προσφοράς τους, αντιθέτως ο εν λόγω οικονομικός φορέας ανταποκρίθηκε-

απάντησε, αποδεικνύοντας και τεκμαίρεται με τον τρόπο αυτό, η σαφής, ειδική, ορισμένη και αδιαμφισβήτητη κλήση των 4 πρώτων ενδιαφερομένων, και η πληρότητα του περιεχομένου της πρόσκλησης (είτε από μόνης της, είτε και από τα συνημμένα στο ίδιο μήνυμα επικοινωνίας, ήτοι την αρ.17/2021 Α.Ο.Ε. και το 1ο πρακτικό της Ε.Δ.), συνεπώς ουδεμία αοριστία υπάρχει. Επιβεβαιωτικό της σαφής και αδιαμφισβήτητης κλήση του (κάθε) ενδιαφερομένου, ήτοι της αρ. πρ. ... πρόσκλησης (είτε από μόνης της, είτε από τα συνημμένα στο ίδιο μήνυμα επικοινωνίας), είναι το γεγονός ότι ουδέν έγγραφο (καμία αμφισβήτηση) απευθύνθηκε στην αναθέτουσα αρχή, που να θέτει το φερόμενο θέμα της αοριστίας της πρόσκλησης ή τυχόν αοριστίας των συνημμένων αρχείων στο ίδιο μήνυμα επικοινωνίας. Δεν υποβλήθηκε εντός 10 ημερών προσφυγή, κατά της αρ.17/2021 Α.Ο.Ε. η οποία εστάλη με μήνυμα στις 05/02/2021 08:36:40 μέσω της επικοινωνίας. Η αριθ. πρ. ... πρόσκληση αναγράφει: «Σύμφωνα με την υπ' αριθ. ... (ΑΔΑ: ...) απόφαση της Οικονομικής επιτροπής, αποφασίστηκε (κατόπιν όμοιας εισήγησης της αρμόδιας επιτροπής διαγωνισμού) να εγκρίνει την αποστολή πρόσκλησης, προς τους 4 πρώτους οικονομικούς φορείς και να δικαιολογήσουν τις προσφορές τους, σύμφωνα με τα άρθρα 88,89 του Ν. 4412/2016, διότι φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές, λόγω της φύσης και των ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών του συγκεκριμένου έργου. Κατόπιν των ανωτέρω καλείστε εντός αποκλειστικής προθεσμίας 10 ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας πρόσκλησης, να δικαιολογήσετε-εξηγήσετε τις προσφορές σας».

Το 1ο πρακτικό της Ε.Δ. 12-11-2020 αναγράφει: «Εξετάζοντας το σύνολο των προσφορών, θεωρούμε σαν Επιτροπή ότι συντρέχουν οι λόγοι των διατάξεων του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016 περί «ασυνήθιστα χαμηλών» προσφορών και κρίνεται αναγκαίο να κληθούν από την Αναθέτουσα Αρχή (Α.Α.) οι προσφέροντες με ποσοστό έκπτωσης 36,50% (που αποτελεί τον μέσο όρο των εκπτώσεων των προσφορών) και ελαφρώς κατάντι αυτού, ήτοι έως και τον τέταρτο κατά σειρά μειοδοσίας οικονομικό φορέα με ποσοστό έκπτωσης 35,90%, προκειμένου να δικαιολογήσουν τις προσφορές τους, σύμφωνα με το άρθρο 89 του Ν. 4412/2016,

διότι κατά την γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού, φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές, λόγω της φύσης και των ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών του συγκεκριμένου έργου».

Η αριθ. 17/2021 Α.Ο.Ε. αναγράφει: «Ομόφωνα Αποφασίζει

Εγκρίνει την αποστολή πρόσκλησης, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, από την Αναθέτουσα Αρχή (Α.Α.) στους προσφέροντες ποσοστό έκπτωσης 36,50% (που αποτελεί τον μέσο όρο των εκπτώσεων των προσφορών) και ελαφρώς κατάντι αυτού, ήτοι έως και τον τέταρτο κατά σειρά μειοδοσίας οικονομικό φορέα με ποσοστό έκπτωσης 35,90%, για την εκτέλεση του έργου «...» προκειμένου να δικαιολογήσουν τις προσφορές τους, σύμφωνα με το άρθρο 89 του Ν. 4412/2016, διότι φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές, λόγω της φύσης και των ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών του συγκεκριμένου έργου. Συγκεκριμένα θα προσκληθούν να δικαιολογήσουν τις προσφορές τους οι κάτωθι συμμετέχοντες στον προαναφερόμενο διαγωνισμό: [...]

Επισυνάπτεται απόσπασμα (σελίδες 2,3) από την από τον Φεβρουάριο 2021 αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της «...Ε.»

«Η Αιτιολόγηση της προσφοράς μας γίνεται κατόπιν της υπ' αριθμ.. 17/2021 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ...

1. Με το οικονομικό αντάλλαγμα που έχουμε προβλέψει στην προσφορά μας, έχουμε την δυνατότητα να κατασκευάσουμε το έργο εντός των χρονικών ορίων που ορίζει ο διαγωνισμός και παράλληλα να εξασφαλίσουμε την απαραίτητη τήρηση των όρων της σύμβασης και των χρηστών συναλλακτικών ηθών. [...] 2. Η δυνατότητα αυτή δεν συνοδεύεται από αυξημένο επιχειρηματικό και οικονομικό κίνδυνο, που μπορεί να αποβεί επικινδύνως ζημιογόνος για τον Ανάδοχο, το Έργο και τον Κύριο του Έργου. 3. Η Εταιρεία μας, με την Αιτιολόγησή της, αποδεικνύει ότι λαμβάνοντας όλα τα ανωτέρω υπόψη της, μπορεί να εκτελέσει το έργο, χωρίς κανένα κίνδυνο από αυτούς που προαναφέρθηκαν. 4. Η Υπηρεσία σας, είναι πολύ εύκολο να διαπιστώσει ότι έχουμε εκτελέσει παρόμοια έργα, τα οποία έχουν κατασκευασθεί σύμφωνα με την σύμβαση και κανένα πρόβλημα δεν δημιουργήθηκε σε αυτά. 5. Επίσης η Υπηρεσία σας θα πρέπει να γνωρίζει ότι η Εταιρεία μας σε περίπτωση

ανάληψης προς εκτέλεση του έργου, θα το κατασκευάσει με την χρησιμοποίηση των πεπειραμένων συνεργείων της, υπό την καθοδήγηση των ικανών τεχνικών στελεχών της και πάντοτε με τη συνεργασία μαζί σας, όπως κατά το παρελθόν έχουμε αναπτύξει σε μέγιστο βαθμό, με στελέχη των Υπηρεσιών με τις οποίες έχουμε συνεργασθεί. 6. Προς διευκόλυνση του ελέγχου της Αιτιολόγησης, έχουν υπολογισθεί αναλυτικότερα οι ημερήσιες δαπάνες των μηχανημάτων και οι αποδόσεις αυτών, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα από την Ελληνική και Ξένη βιβλιογραφία. 7. Για τον καταρτισμό της αιτιολόγησης ακολουθήθηκε η παρακάτω μεθοδολογία. Κατά την επίδοση της προσφοράς μας με βάση τον Προϋπολογισμό της Υπηρεσίας, αφού λάβαμε υπ' όψη μας τα πραγματικά στοιχεία κόστους, τα λειτουργικά έξοδα και το επιχειρηματικό όφελος μας, ο Προϋπολογισμός προσφοράς μας διατάχθηκε με βάση τιμές μονάδας κόστους, έγινε αιτιολόγηση στα άρθρα της προσφοράς και επισυνάπτεται στην παρούσα αιτιολόγηση».

Από τα παραπάνω ουσιαστικά συνομολογείται από τον προσφεύγοντα οικονομικό φορέα, ότι η αρχική πρόσκληση με αρ. πρ. ... είναι σαφής και συγκεκριμένη ειδάλως, θα έθετε ερωτήματα προς διευκρίνιση. Η επίκληση της αοριστίας της πρόσκλησης, δεν έγινε από κανέναν άλλο οικονομικό φορέα, αλλά ούτε από την ίδια την ..., ούτε όταν εστάλη (με μήνυμα στις εστάλη στις 15/06/2021 09:24:08, μέσω της επικοινωνίας) η δεύτερη επακολοθήσασα πρόσκληση με αρ.πρ..., μαζί με τα συνημμένα σε αυτήν (και στο ίδιο μήνυμα επικοινωνίας), ήτοι την αρ. 163/2021 Α.Ο.Ε. και «πρακτικό γνωμοδότησης αιτιολογήσεων Β φάσης» της Ε.Δ. (09-03- 2021) από τα οποία προκύπτει κατά τρόπο σαφή, ρητό και αδιαμφισβήτητο, ότι προσδιορίστηκαν ένα προς ένα τα σημεία για να τα αιτιολογήσουν. Δηλαδή η αναθέτουσα αρχή προσδιόρισε επακριβώς, με την αρ. πρ. ... πρόσκληση προς τους οικονομικούς φορείς, μέσω της συγκεκριμένης παραπομπής στο ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ Β ΦΑΣΗΣ της Ε.Δ. 09-03-2021, το οποίο εστάλη συνημμένο στην πρόσκληση) αυτά που θεωρεί αμφίβολα και χρίζοντα αιτιολογήσεως και τους κάλεσε, κατά τρόπο σαφή, ρητό και αδιαμφισβήτητο, προσδιορίζοντας ένα προς ένα τα σημεία να τα αιτιολογήσουν. Δεν υποβλήθηκε εντός 10 ημερών

προσφυγή, κατά της αρ. 163/2021 Α.Ο.Ε. η οποία εστάλη με μήνυμα στις 15/06/2021 09:24:08 μέσω της επικοινωνίας. Ειδικότερα στην αρ. πρ. 20781/15-06-2021 δεύτερη επακολουθήσασα πρόσκληση αναγράφεται ότι: «Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 163/2021 (ΑΔΑ: ...) απόφαση της Οικονομικής επιτροπής, αποφασίστηκε (κατόπιν όμοιας εισήγησης της αρμόδιας επιτροπής διαγωνισμού) να ζητηθούν περαιτέρω διευκρινήσεις, για την αιτιολόγηση των οικονομικών προσφορών των οικονομικών φορέων &, για το έργο του θέματος. Κατόπιν των ανωτέρω καλείστε εντός αποκλειστικής προθεσμίας 10 ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας πρόσκλησης, να παράσχετε περαιτέρω διευκρινήσεις σχετικά με την αιτιολόγηση των οικονομικών σας προσφορών, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο «Πρακτικό Γνωμοδότησης Αιτιολογήσεων Β΄ Φάσης» της αρμόδιας Επιτροπής Διαγωνισμού,

Συνημμένα: 1. Η αρ. 163/2021 με ΑΔΑ: ... απόφαση Ο.Ε. 2. Το «Πρακτικό Γνωμοδότησης Αιτιολογήσεων Β΄ Φάσης» της αρμόδιας Ε.Δ.»

Στο συνημμένο **Πρακτικό Γνωμοδότησης Αιτιολογήσεων Β΄ Φάσης, 09-03-2021** που αναφέρετε (προς την ...): «Η Επιτροπή Διαγωνισμού, εξέτασε την αιτιολόγηση της εταιρείας «...» και παρατήρησε τα εξής:

1. Από τον Έλεγχο του Προϋπολογισμού Προσφοράς του συστήματος Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., προκύπτει κόστος έργου κατά την προσφορά 302.560,13 €. Στον «Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Σύγκρισης Κόστους- Προσφοράς» της υποβολής αιτιολόγησης του προσφέροντος, στον οποίο παρατίθενται όλες οι εργασίες του έργου με την αντίστοιχη δαπάνη προσφοράς και τη δαπάνη κόστους, αναγράφεται και αναλύεται ως Μερική Δαπάνη Προσφοράς το ποσό των 287.574,37 €. Όμως από το άθροισμα των επιμέρους εργασιών του ίδιου πίνακα, προκύπτει ότι το άθροισμα είναι 287.510,35 € και όχι όπως εσφαλμένα αναγράφεται 287.574,37 €.

2. Στον Πίνακα «Γενικά έξοδα εργοταξίου- έργου επιχείρησης- Γενικά έξοδα εργοταξίου» αναφέρεται ως «Σύνολο Δαπανών» το ποσό των 48.508,50 €, όμως από το άθροισμα των επιμέρους ποσών του ίδιου πίνακα προκύπτει το ποσό των 48.580,50 €.

3. Τα ποσά των κρατήσεων:

- 0,06% υπέρ Α.Ε.Π.Π.
- 0,06% υπέρ Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.
- Πόρου 0,6%
- 0,25% για ασφάλιση του έργου
- 0,20% προμήθειες εγγυητικών επιστολών τριμήνου έχουν συμπεριληφθεί στην αιτιολόγηση της προσφοράς.

Δεν έχει συμπεριληφθεί όμως η κράτηση 0,25% υπέρ Π.Ο.ΜΗ.Τ.Ε.Δ.Υ..

4. Στην ενότητα «ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΩΠΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ», υποενότητα «1. ΜΕΤΩΠΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ» αναφέρεται ότι: «... Τα προϊόντα εκσκαφών μετά από αυτοψία στα υπό κατασκευή τμήματα διαπιστώθηκε ότι το 80% αυτών είναι υγιή αδρανή υλικά κατηγορίας E4, δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή επιχωμάτων με κοκκώδες υλικό 0-200mm. ...». Επίσης στην ίδια ενότητα και στην ανάλυση των επί μέρους εργασιών (3. Προμήθεια κοκκώδους υλικού μεγέθους κόκκων έως 200mm Α.Τ.3) αναφέρεται ότι «Θα χρησιμοποιηθούν κατάλληλα προϊόντα εκσκαφών, κατόπιν διαλογής (κοσκινίσματος) ...». Όμως στη μελέτη (ΑΤ 3 του Τιμολογίου της μελέτης) ζητείται «Προμήθεια κοκκώδους υλικού 0200mm από συλλεκτά υλικά ή θραυστά προϊόντα λατομείου ή ποταμού.».

Κατά την άποψη της Επιτροπής Διαγωνισμού δεν αναλύεται επαρκώς και τεκμηριωμένα η εκτίμηση του προσφέροντος περί «καταλληλότητας των προϊόντων εκσκαφών», έτσι ώστε αυτά να μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν μετά από κατάλληλη επεξεργασία..... Μετά από τα παραπάνω, η Επιτροπή Διαγωνισμού δεν προχώρησε σε περαιτέρω ενδελεχή έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών και θεωρεί ότι οι ανωτέρω αιτιολογήσεις περιέχουν ατέλειες και ασάφειες που επιδέχονται περαιτέρω διευκρινίσεις. Έτσι σύμφωνα με το άρθρο 88, παρ. 3 και το άρθρο 89, παρ. 4, η Αναθέτουσα Αρχή, να αξιολογήσει τις παρεχόμενες πληροφορίες και αιτιολογήσεις, σε συνεννόηση με τους προσφέροντες. Σε περίπτωση απόρριψης κάποιας προσφοράς, η Αναθέτουσα Αρχή πριν προβεί στην εν λόγω ενέργεια οφείλει να καλέσει τον οικονομικό φορέα για τον οποίο κρίνεται μη επαρκής η αιτιολόγηση της

προσφοράς του, προκειμένου αυτός να αποσαφηνίσει τα σημεία που παρουσιάζουν ασάφεια ή χρήζουν επεξηγήσεων....».

Η αριθ. 163/2021 Α.Ο.Ε. συνημμένη στην αρ. πρ. ... επακολουθήσασα πρόσκληση, αναγράφει:

«Ομόφωνα Αποφασίζει

A. Να ζητήσουμε περαιτέρω διευκρινήσεις για την αιτιολόγηση των οικονομικών προσφορών των οικονομικών φορέων &, για την εκτέλεση του έργου [...] σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο «Πρακτικό Γνωμοδότησης Αιτιολογήσεων Β' Φάσης» της αρμόδιας Επιτροπής Διαγωνισμού.

B. Κρίνονται απορριπτέοι από τη συνέχεια του εν λόγω διαγωνισμού, καθότι δεν υπέβαλλαν καθόλου αιτιολόγηση των προσφορών τους και δεν παρείχαν πληροφορίες και στοιχεία που να εξηγούν με τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που πρότειναν, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 88, παρ. 3 του Ν. 4412/2016 οι εταιρείες: «...» με δ.τ., ποσοστό έκπτωσης: 52,31%. «...» με δ.τ., ποσοστό έκπτωσης:35,90%».

Ο εν λόγω οικονομικός φορέας ανταποκρίθηκε-απάντησε, αποδεικνύοντας με το τρόπο αυτό, την σαφή, ειδική, ορισμένη και αδιαμφισβήτητη κλήση του ενδιαφερομένου, την πληρότητα του περιεχομένου της δεύτερης και επακολουθήσασας πρόσκλησης (είτε από μόνης της, είτε από τα συνημμένα της, στο ίδιο μήνυμα επικοινωνίας, ήτοι την αρ.163/2021 Α.Ο.Ε. και «πρακτικό γνωμοδότησης αιτιολογήσεων Β φάσης»), συνεπώς ουδεμία αοριστία υπάρχει.

Επιβεβαιωτικό της σαφούς, ειδικής, ορισμένης και αδιαμφισβήτητης κλήσης του ενδιαφερομένου, ήτοι της αρ. πρ. ... πρόσκλησης, μαζί με τα συνημμένα σε αυτήν και στο ίδιο μήνυμα επικοινωνίας, ήτοι την αρ.163/2021 Α.Ο.Ε. και «πρακτικό γνωμοδότησης αιτιολογήσεων Β φάσης, 09-03-2021 συνεδρίαση»), είναι το γεγονός ότι ουδέν έγγραφο (καμία αμφισβήτηση) απευθύνθηκε στην αναθέτουσα αρχή, που να θέτει το φερόμενο θέμα της αοριστίας της πρόσκλησης ή των συνημμένων αρχείων στο ίδιο μήνυμα επικοινωνίας. Η επίκληση της αοριστίας της πρόσκλησης, έγινε-δημιουργήθηκε όταν εστάλη στον εν λόγω οικονομικό φορέα (...) η αρ. 382/2021 Α.Ο.Ε. (με τα συνημμένα της στο σχετικό μήνυμα επικοινωνίας), με την οποία δεν γίνεται αποδεκτή η αιτιολόγηση

της ασυνήθιστα χαμηλής προφοράς της, για τους λόγους που αναλυτικά, με σαφήνεια και πληρότητα περιγράφονται στην απόφαση και στο αντίστοιχο πρακτικό της Ε.Δ. που την συνοδεύει στο μήνυμα επικοινωνίας. Έως τότε, ουδέν έγγραφο (καμία αμφισβήτηση) απευθύνθηκε στην αναθέτουσα αρχή, που να θέτει το φερόμενο θέμα της αοριστίας της πρόσκλησης. [...] Επισυνάπτεται απόσπασμα (σελίδες 2,3) από την από Ιούνιο 2021 «διευκρινήσεις επί της αιτιολόγησης οικονομικής προσφοράς» της ...

«ΕΙΣΑΓΩΓΗ Οι διευκρινήσεις επί της αιτιολόγησης της προσφοράς μας γίνεται κατόπιν της υπ' αριθ. ... πρόσκλησης της Δ.Τ.Υ. Δήμου ..., μέσω ΕΣΗΔΗΣ σύμφωνα με την 163/2021 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ... και τις απαντάμε με την αύξουσα σειρά που τέθηκαν.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Για τις παρατηρήσεις της Ε.Δ. στο Πρακτικό ΙΙ, σκόπιμο θα ήταν να αναφέρουμε, ότι οι παρατηρήσεις 1,2,3 αφορούν πολύ μικρά λογιστικά λάθη και παραλείψεις που δεν επιφέρουν καμία ουσιώδη αλλαγή στο αποτέλεσμα του ελέγχου κέρδους-κόστους που εξυπηρετεί η φιλοσοφία του αρ.88 του Ν.4412/2016, αφού εκείνο που ελέγχεται είναι η προσδοκώμενη κερδοφορία του έργου και όχι η λογιστική τακτοποίηση αξίας μερικών δεκάδων Ευρώ. Όμως προς διευκόλυνση της Υπηρεσίας αλλά και του διαγωνισμού απαντάμε αναλυτικά για κάθε παρατήρηση τα εξής: [...] Από τα παραπάνω ουσιαστικά συνομολογείται από τον προσφεύγοντα οικονομικό φορέα, ότι και η επακολουθήσασα 2η πρόσκληση με αρ. πρ....., είναι σαφής και συγκεκριμένη, (διότι απαντήθηκε με την αύξουσα σειρά που τέθηκαν) ειδάλλως θα έθετε ερωτήματα προς διευκρίνιση.

Σύμφωνα με την σκέψη 8 της αρ. 199/2021 απόφασης του ΣτΕ τμήμα Δ´ (που επικαλείται και η προσφεύγουσα ...) αναφέρεται ότι «Παρά ταύτα, στην προκειμένη περίπτωση, όπως ισχυρίζεται η αιτούσα, η αναθέτουσα αρχή δεν προέβη στη διατύπωση σαφών ερωτημάτων προς τους ενδιαφερόμενους φορείς, καθόσον ούτε στη σχετική απόφαση (.../2019) ούτε στην επακολουθήσασα πρόσκληση (.../2019) ορίζονται με σαφήνεια και πληρότητα τα συγκεκριμένα στοιχεία της προσφοράς, τα οποία όφειλαν να αιτιολογήσουν».

Με την επακολουθήσασα δεύτερη πρόσκληση με αρ. πρ. ... (μαζί με τα συνημμένα της στο ίδιο μήνυμα επικοινωνίας) μέσω της παραπομπής της στο συνημμένο στην ίδια πρόσκληση ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ Β ΦΑΣΗΣ της Ε.Δ. 09-03-2021, προσδιόρισε επακριβώς, αυτά που θεωρεί αμφίβολα και χρήζοντα αιτιολογήσεως και τους κάλεσε, κατά τρόπο σαφή, ρητό και αδιαμφισβήτητο, προσδιορίζοντας ένα προς ένα τα σημεία να τα αιτιολογήσουν. Σύμφωνα με την σκέψη 10 της αρ. 199/2021 απόφασης του ΣτΕ τμήμα Δ' (που επικαλείται και η προσφεύγουσα ...) αναφέρεται ότι : «Δεν αποκλείεται πάντως, εφόσον η πρόσκληση που απευθύνθηκε αρχικά στους οικονομικούς φορείς δεν ήταν αρκούντως σαφής, να κληθούν αυτοί εκ νέου - μετά και από εκτίμηση των απαντήσεων που δόθηκαν στο μεταξύ - με νέα και συγκεκριμένη πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής να αιτιολογήσουν τα σημεία των προσφορών τους που εξακολουθούν να της προκαλούν αμφιβολίες», πράγμα το οποίο και έγινε με την δεύτερη πρόσκληση με αρ.πρ. ... (μαζί με τα συνημμένα της) με αναφορά σε ένα προς ένα τα σημεία. Κατόπιν των ανωτέρω θεωρούμε ότι πρέπει να απορριφθεί ο 1ος λόγος της προσφυγής.

Γ. Ως προς τον 2ο λόγο ακύρωσης που αιτείται η προσφεύγουσα ... (...).

Στην μελέτη του έργου (περιεχόμενα / τιμολόγιο μελέτης) προβλέπεται στο άρθρο Α.Τ. : 3

«Άρθρο Α.Τ. : 3

Άρθρο : ...Α19 Προμήθεια κοκκώδους υλικού μεγέθους κόκκων έως 200mm

Κωδικός αναθεώρησης: ... 3121B 100%

Προμήθεια κοκκώδους υλικού διαστάσεων 0-200 mm από συλλεκτά υλικά ή θραυστά προϊόντα λατομείου ή ποταμού, μέγιστης διάστασης λίθων 200 mm, ελάχιστης περιεκτικότητας λεπτόκοκκου κλάσματος (διερχομένου από το κόσκινο Νο 40) 351 και με δείκτη πλαστικότητας το πολύ 6. Στην τιμή μονάδος περιλαμβάνονται:

- η προμήθεια του υλικού,
- η μεταφορά του επί τόπου του έργου από οποιαδήποτε απόσταση,
- οι φορτοεκφορτώσεις και η σταλία των αυτοκινήτων

Η κατασκευή του επιχώματος πληρώνεται ιδιαίτερα με τα αντίστοιχα άρθρα του τιμολογίου. Τιμή ανά κυβικό μέτρο κοκκώδους υλικού (m³), επιμετρούμενου σε όγκο κατασκευασμένου επιχώματος με λήψη αρχικών και τελικών διατομών»

Η ποσότητα στον προϋπολογισμό είναι 2.400,00 μ³.

Το συγκεκριμένο άρθρο προσδιορίζει με σαφή και αδιαμφισβήτητο τρόπο, ότι η ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ του εν λόγω υλικού μπορεί να γίνει ΜΟΝΟ από συλλεκτά υλικά ή θραυστά προϊόντα λατομείου ή ποταμού. Δεν επιτρέπει, δεν προβλέπει την τυχόν δυνατότητα αυτά (τα συλλεκτά υλικά) να προκύψουν-παραχθούν κατόπιν επεξεργασίας (διαλογής, κοσκινίσματος κοκ) των τυχόν κατάλληλων προϊόντων εκσκαφών όπως υποστηρίζει η Άλλωστε αναγράφει-περιγράφει ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ και όχι επεξεργασία άλλων υλικών.

Στην από τον Φεβρουάριο 2021 αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της «....» σελίδα 25 (Στην ενότητα «ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΩΠΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ», υποενότητα «1. ΜΕΤΩΠΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ») αναφέρεται επακριβώς ότι

«.... Τα προϊόντα εκσκαφών μετά από αυτοψία στα υπό κατασκευή τμήματα διαπιστώθηκε ότι το 80% αυτών είναι υγιή αδρανή υλικά κατηγορίας E4, δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή επιχωμάτων με κοκκώδες υλικό 0-200mm. ...» και στην σελίδα 27 αναγράφεται ότι: «...θα χρησιμοποιηθούν κατάλληλα προϊόντα εκσκαφών, κατόπιν διαλογής (κοσκινίσματος). Για 1μ³ κοκκώδους υλικού απαιτούνται.....»

Στις από τον «Ιούνιο 2021 διευκρινήσεις επί της αιτιολόγησης οικονομικής προσφοράς» σελίδα 3 της ... αναφέρει επακριβώς ότι:

«4. Σχετικά με την παρατήρηση για την μερική επαναχρησιμοποίηση των προϊόντων εκσκαφής, απαντάμε ότι όπως σωστά αναφέρετε, το σχετικό άρθρο του Τιμολογίου της μελέτης, γράφει: «Προμήθεια, κοκκώδους υλικού 0-200mm από συλλεκτά υλικά ή θραυστά προϊόντα λατομείου ή ποταμού...». Με απόλυτη σαφήνεια προβλέπεται από το Τιμολόγιο η χρήση οποιουδήποτε υλικού καλύπτει τις προδιαγραφές της κατηγορίας E4 για κοκκώδες υλικό 0-200mm, για το λόγω αυτό άλλωστε υπάρχει και το διαζευκτικό (ή) στην σχετική περιγραφή. Συμπληρωματικά στα παραπάνω επισυνάπτω βεβαίωση του Κου ..., Πολιτικού Μηχανικού και επί περισσότερα από 20 χρόνια ιδιοκτήτη και υπεύθυνου

Μηχανικού Εργαστηρίου Ελέγχου Ποιότητας αδρανών και δομικών υλικών, με την οποία βεβαιώνει την καταλληλότητα των προϊόντων εκσκαφών. Σε αυτό το σημείο θα ήταν σκόπιμο να αναφέρω ότι μεταξύ άλλων η υποχρέωση του διαγωνιζομένου «να λάβει γνώση των ειδικών συνθηκών του έργου» αφορά μεταξύ άλλων και την μακροσκοπική επισκόπηση του προς κατασκευή έργου. Αυτή την υποχρέωσή μας εμείς την εξαντλήσαμε με επί τόπου αυτοψία με τον πλέον αρμόδιο επιστήμονα προς επιβεβαίωση της δικής μας αξιολόγησης, αφού για περισσότερα από 30 έτη εκτελούμε με απόλυτη επιτυχία και συνέπεια, παρόμοια έργα αστικής, ορεινής και ημιορεινής οδοποιίας, χιλιάδων χιλιομέτρων, ανάμεσα σε διαφορετικού είδους έργα που εκτελεί η εταιρεία μας». Η οικονομική προφορά του εν λόγω οικονομικού φορέα έχει διαμορφωθεί- αιτιολογηθεί από τα έγγραφα που έχει υποβάλλει ο ίδιος ήτοι τα:

1. από τον Φεβρουάριο 2021 αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της «...» και 2. από τον «Ιούνιο 2021 διευκρινήσεις επί της αιτιολόγησης οικονομικής προσφοράς» της ... από τα όποια (όπως ο ίδιος ο οικονομικός φορέας έχει αναφέρει στα παραπάνω) την ποσότητα στο ΑΤ3 Προμήθεια κοκκώδους υλικού μεγέθους κόκκων έως 200mm των 2400μ3, θα την παράξει, κατόπιν επεξεργασίας (διαλογής, κοσκινίσματος κ.ο.κ.) του 80% (αόριστος, αναπόδεικτος και ατεκμηρίωτος ισχυρισμός) των κατάλληλων προϊόντων εκσκαφών κ.ο.κ. Επιπροσθέτως στην προσφυγή σελίδα 17 αναφέρεται ότι: «Αποφάσισα, λοιπόν, να μην προστρέξω στο εμπόριο, αλλά να εκμεταλλευτώ την δυνατότητα που μου παρέχουν τα άρθρα ΑΤ.3. του Τιμολογίου και 5 της ΕΣΥ και να χρησιμοποιήσω τα επί τόπου υλικά». Για το άρθρο 5 της ΕΣΥ γίνεται ειδική αναφορά σε επόμενες σελίδες 22,23.

Κατόπιν των ανωτέρω τεκμαίρεται με σαφή και κατηγορηματικό τρόπο ότι η προσφορά της ... είναι, ατεκμηρίωτη, μη σύμφωνη με την μελέτη του έργου, και δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις, του άρθρου 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και της παραγράφου 2 του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016 (α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή

των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου] και επιπροσθέτως εξ' αυτού του γεγονότος αποτελεί και εναλλακτική προσφορά, πλην όμως σύμφωνα με το άρθρο 13.4 της εν λόγω διακήρυξης με ΑΔΑΜ ... δεν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικών προσφορών. Στην εξαιρετική και ακραία περίπτωση, που υπάρξει διαφορετική ερμηνεία σας γνωστοποιούμε τα κάτωθι: Στην μελέτη του έργου (περιεχόμενα τιμολόγιο μελέτης) προβλέπεται: Α.Τ. : 1 Άρθρο : ... Α02 Γενικές Εκσκαφές σε έδαφος γαιώδες – ημιβραχώδες Κωδικός αναθεώρησης: ...1123.Α 100%.

Γενικές εκσκαφές, με την μεταφορά σε οποιαδήποτε απόσταση, εδαφών γαιωδών και ημιβραχωδών οποιασδήποτε συστάσεως, ανεξαρτήτως βάθους, πλάτους και κλίσεως συμπύκνωσης

Επισημαίνεται ότι η τιμή είναι γενικής εφαρμογής ανεξάρτητα από την εκτέλεση της εργασίας σε μια ή περισσότερες φάσεις που υπαγορεύονται από το πρόγραμμα εκτέλεσης του έργου ή άλλους τοπικούς περιορισμούς. Η αποξήλωση ασφαλοταπήτων, στρώσεων οδοστρωσίας σταθεροποιημένων με τσιμέντο, πλακοστρώσεων, δαπέδων από σκυρόδεμα, κρασπεδορείθρων και στερεών έδρασης και εγκιβωτισμού τους, καθώς και πάσης φύσεως κατασκευών που βρίσκονται εντός του όγκου των γενικών εκσκαφών, επιμετρώνται και τιμολογούνται ιδιαίτερα με βάση τα οικεία άρθρα του παρόντος τιμολογίου. Επιμέτρηση με λήψη αρχικών και τελικών διατομών και μέχρι τα όρια εκσκαφής των εγκεκριμένων συμβατικών σχεδίων και σύμφωνα με το πρωτόκολλο χαρακτηρισμού. Διευκρινίζεται ότι ουδεμία αποζημίωση καταβάλλεται στον Ανάδοχο για τις επί πλέον των προβλεπομένων από τη μελέτη εκσκαφές εκτός εάν έχει δοθεί ειδική εντολή από την Υπηρεσία. Η ποσότητα στον προϋπολογισμό είναι 3100,00 μ³. Από το συγκεκριμένο άρθρο δύναται, ενδεχομένως (υπό προϋποθέσεις και περιορισμούς που θα αναλυθούν παρακάτω) να προκύψουν προϊόντα εκσκαφών που θα δύναται να χρησιμοποιηθούν στο ΑΤ3 (Προμήθεια κοκκώδους υλικού μεγέθους κόκκων έως 200mm) και ειδικότερα σε συντριπτικό ποσοστό, ώστε να μπορέσει να προκύψει η μεγάλη ποσότητα των 2.400μ³ που προβλέπεται στο ΑΤ3 (ή το μεγαλύτερο

ποσοστό αυτής $3.000 \mu^3 \times 80\% = 2.480\mu^3$). Γαιώδη εδάφη είναι συνήθως τα χαλαρά εδάφη, αυτά που αποτελείται από χώμα.

A.T. : 2 Άρθρο : ... A03.3

Γενικές εκσκαφές σε έδαφος βραχώδες, χωρίς χρήση εκρηκτικών

Κωδικός αναθεώρησης: 100%

Γενικές εκσκαφές, βραχωδών εδαφών, περιλαμβανόμενων γρανιτικών και κροκαλοπαγών, ανεξαρτήτως βάθους, ύψους και κλίσεως πρανών, σε νέο έργο ή για επέκταση ή συμπλήρωση υπάρχοντος, ανεξαρτήτως της θέσης εργασίας και των δυσχερειών προσπέλασης, με οποιοδήποτε εκσκαπτικό μέσο, με ή χωρίς κανονική ή περιορισμένη χρήση εκρηκτικών (μετά από έγκριση της Υπηρεσίας και με ευθύνη του Αναδόχου, λαμβανομένων υπόψη των ισχυόντων περιορισμών ή και απαγόρευσης χρήσης εκρηκτικών λόγω γεινίασης με κτίσματα, πυλώνες και υποσταθμούς της ..., εγκαταστάσεις, στρατιωτικές εγκαταστάσεις κλπ), με την μεταφορά των προϊόντων σε οποιαδήποτε απόσταση, σύμφωνα με την ΕΤΕΠ 02-02-01-00.

Με το άρθρο αυτό τιμολογούνται επίσης οι ακόλουθες βραχώδεις εκσκαφές: ανοιχτών τάφρων για το τμήμα τους πλάτους μεγαλύτερου των 5,00 m, με την μόρφωση των πρανών και του πυθμένα τους, για τη δημιουργία αναβαθμών προς αγκύρωση των επιχωμάτων τριγωνικών τάφρων με την μόρφωση των πρανών, όταν αυτές διαμορφώνονται συγχρόνως με τις γενικές εκσκαφές της οδού τεχνικών Cut & Cover. Στην τιμή μονάδας περιλαμβάνονται: η όρυξη με οποιοδήποτε μέσο ή και υπό οποιοσδήποτε συνθήκες, η απομάκρυνση και αποστράγγιση των υδάτων, η μόρφωση των παρειών, των πρανών και του πυθμένα της σκάφης και ο σχηματισμός των αναβαθμών η διάνοιξη διατηρημάτων γόμωσης, η προμήθεια, μεταφορά, τοποθέτηση, πυροδότηση εκρηκτικών υλών με όλες τις απαιτούμενες εργασίες για ασφαλή έκρηξη και όλα τα απαιτούμενα υλικά (εκρηκτικές ύλες, θρυαλίδες, πυροκροτητές, επιβραδυντές κ.λ.π.) η διαλογή, φύλαξη, φορτοεκφόρτωση σε οποιοδήποτε μεταφορικό μέσο και η μεταφορά των

προϊόντων σε οποιαδήποτε απόσταση για τη χρησιμοποίησή τους στο έργο (π.χ. κατασκευή επιχωμάτων) ή για απόρριψη των πλεοναζόντων σε

επιτρεπόμενες τελικές, η εναπόθεση σε τελικές ή ενδιάμεσες θέσεις, η επαναφόρτωση από τις θέσεις προσωρινών αποθέσεων και η εκφόρτωση σε τελικές θέσεις, καθώς και η διάστρωση και διαμόρφωση των αποθέσεων σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους του έργου - η καθαίρεση κατασκευών από άοπλο σκυρόδεμα που βρίσκονται εντός της ζώνης των γενικών εκσκαφών - η τυχόν απαιτούμενη αντιστήριξη των πρανών εκσκαφής καθώς και η εκθάμνωση, κοπή, εκρίζωση και απομάκρυνση δένδρων, ανεξαρτήτως περιμέτρου, σε οποιαδήποτε απόσταση η αντιμετώπιση πάσης φύσεως δυσχερειών που προκύπτουν από τη σύγχρονη κυκλοφορία, όπως περιορισμένα μέτωπα και όγκοι εκσκαφών κλπ.η προσκόμιση, η αποκόμιση και οι πάσης φύσεως σταλιές του απαιτούμενου μηχανικού εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων η επανεπίχωση (με προϊόντα εκσκαφών) θεμελίων και τάφρων εκτός του σώματος της οδού, που οι εκσκαφές τους αποζημιώνονται με το άρθρο αυτό, όταν δεν υπάρχει απαίτηση συμπίκνωσης.

Επισημαίνεται ακόμη ότι η τιμή είναι γενικής εφαρμογής, ανεξάρτητα από την εκτέλεση της εργασίας σε μια φάση ή περισσότερες, που υπαγορεύονται από το πρόγραμμα εκτέλεσης του έργου ή άλλους τοπικούς περιορισμούς. Χρήση εκρηκτικών επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ληφθεί οι απαραίτητες εγκρίσεις για τη χρήση των εκρηκτικών και δεν απαγορεύεται η χρήση τους από τους περιβαλλοντικούς όρους του έργου. Επιμέτρηση με λήψη αρχικών και τελικών διατομών και μέχρι τα όρια εκσκαφής των εγκεκριμένων συμβατικών σχεδίων και σύμφωνα με το πρωτόκολλο χαρακτηρισμού. Όπως και στην περίπτωση γενικών εκσκαφών γαιών-ημιβράχου, ουδεμία αποζημίωση καταβάλλεται στον Ανάδοχο για τις επί πλέον εκσκαφές εκτός εάν έχει δοθεί ειδική εντολή από την Υπηρεσία. Γενικές εκσκαφές σε έδαφος βραχώδες χωρίς χρήση εκρηκτικών. Και από το συγκεκριμένο άρθρο δύναται, ενδεχομένως (υπό προϋποθέσεις και περιορισμούς που θα αναλυθούν παρακάτω) να προκύψουν προϊόντα εκσκαφών που θα δύναται να χρησιμοποιηθούν στο ΑΤ3 (Προμήθεια κοκκώδους υλικού μεγέθους κόκκων έως 200mm) και ειδικότερα σε ελάχιστο ποσοστό, καθώς η ποσότητα στον προϋπολογισμό του παρόντος ΑΤ είναι πολύ

μικρή 20,00 μ3. Α.Τ. : 5 Άρθρο : ...Α04.1 Διάνοιξη τάφρου σε έδαφος γαιώδες - ημιβραχώδες

Κωδικός αναθεώρησης: ... 1212 100%

Διάνοιξη τάφρου τριγωνικής διατομής, που κατασκευάζεται μεμονωμένα και ανεξάρτητα από τις γενικές εκσκαφές της οδού, ή τραπεζοειδούς διατομής, και για τα τμήματά της πλάτους μικρότερου ή ίσου των 5,00 m, σε έδαφος γαιώδες ή ημιβραχώδες, περιλαμβανομένης και της αποξήλωσης ασφαλτοταπήτων, στρώσεων οδοστρωσίας, πλακοστρώσεων, καθαίρεσης συρματοκιβωτίων, μανδρότοιχων κλπ, που βρίσκονται εντός ίου εύρους της τάφρου, μετά της μεταφοράς των προϊόντων εκσκαφής σε οποιαδήποτε απόσταση. Εκτέλεση εργασιών σύμφωνα με την ΕΤΕΠ Στην τιμή μονάδας περιλαμβάνονται: η εκσκαφή με οιαδήποτε μηχανικά μέσα, η διαλογή των προϊόντων εκσκαφής, η φορτοεκφόρτωση και μεταφορά τους με σε οποιαδήποτε απόσταση, είτε για προσωρινή απόθεση είτε για απόρριψη, σε περίπτωση που κριθούν ακατάλληλα ή πλεονάζοντα, συμπεριλαμβανομένης της τυχόν εναπόθεσης ή των ενδιάμεσων φορτοεκφορτώσεων, η μόρφωση των πρανών και του πυθμένα της τάφρου. Επιμέτρηση με λήψη αρχικών και τελικών διατομών και εντός των ορίων εκσκαφής των εγκεκριμένων συμβατικών σχεδίων, σύμφωνα με το πρωτόκολλο χαρακτηρισμού. Τιμή ανά κυβικό μέτρο. Και από το συγκεκριμένο άρθρο δύναται, ενδεχομένως (υπό προϋποθέσεις και περιορισμούς που θα αναλυθούν παρακάτω) να προκύψουν προϊόντα εκσκαφών που θα δύναται να χρησιμοποιηθούν στο ΑΤ3 (Προμήθεια κοκκώδους υλικού μεγέθους κόκκων έως 200mm) και ειδικότερα σε ελάχιστο ποσοστό, καθώς η ποσότητα στον προϋπολογισμό του παρόντος ΑΤ είναι πολύ μικρή 20,00 μ3.

Σύμφωνα με το άρθρο Α.Τ. : 3

Άρθρο : ... Α19 Προμήθεια κοκκώδους υλικού μεγέθους κόκκων έως 200mm

Κωδικός αναθεώρησης: .. 3121B 100%

Προμήθεια κοκκώδους υλικού διαστάσεων 0-200 mm από συλλεκτά υλικά ή θραυστά προϊόντα λατομείου ή ποταμού, μεγίστης διάστασης λίθων 200 mm, ελάχιστης περιεκτικότητας λεπτόκοκκου κλάσματος (διερχομένου από το κόσκινο Νο 40) 351 και με δείκτη πλαστικότητας το πολύ 6.

Στην τιμή μονάδος περιλαμβάνονται:

- η προμήθεια του υλικού,
- η μεταφορά του επί τόπου του έργου από οποιαδήποτε απόσταση,
- οι φορτοεκφορτώσεις και η σταλία των αυτοκινήτων

Η κατασκευή του επιχώματος πληρώνεται ιδιαίτερα με τα αντίστοιχα άρθρα του τιμολογίου. Τιμή ανά κυβικό μέτρο κοκκώδους υλικού (m³), επιμετρούμενου σε όγκο κατασκευασμένου επιχώματος με λήψη αρχικών και τελικών διατομών.

Η ποσότητα στον προϋπολογισμό είναι 2.400,00 μ³.

Στην από τον Φεβρουάριο 2021 αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της «....» σελίδα 25,27 αναφέρεται επακριβώς ότι «θα χρησιμοποιηθούν κατάλληλα προϊόντα εκσκαφών, κατόπιν διαλογής (κοσκίνισματος). Για 1μ³ κοκκώδους υλικού απαιτούνται.....». Ακολούθως η Ε.Δ. στο από 09-03-2021 πρακτικό γνωμοδοτήσεων Β φάσης (το οποίο εστάλη συνημμένα μαζί με την αρ.πρ. 20781/15-06-2021 δεύτερη πρόσκληση, η οποία κάνει ευθεία-άμεση-σαφή παραπομπή στο εν λόγω πρακτικό και το επισυνάπτει) αναφέρει ότι :

«Η Επιτροπή Διαγωνισμού, εξέτασε την αιτιολόγηση της εταιρείας «....» και παρατήρησε τα εξής:

1. Από τον Έλεγχο του Προϋπολογισμού Προσφοράς του συστήματος Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., προκύπτει κόστος έργου κατά την προσφορά 302.560,13 €. Στον «Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Σύγκρισης Κόστους- Προσφοράς» της υποβολής αιτιολόγησης του προσφέροντος, στον οποίο παρατίθενται όλες οι εργασίες του έργου με την αντίστοιχη δαπάνη προσφοράς και τη δαπάνη κόστους, αναγράφεται και αναλύεται ως Μερική Δαπάνη Προσφοράς το ποσό των 287.574,37 €. Όμως από το άθροισμα των επιμέρους εργασιών του ίδιου πίνακα, προκύπτει ότι το άθροισμα είναι 287.510,35 € και όχι όπως εσφαλμένα αναγράφεται 287.574,37 €.

2. Στον Πίνακα «Γενικά έξοδα εργοταξίου- έργου επιχείρησης- Γενικά έξοδα εργοταξίου» αναφέρεται ως «Σύνολο Δαπανών» το ποσό των 48.508,50 €, όμως από το άθροισμα των επιμέρους ποσών του ίδιου πίνακα προκύπτει το ποσό των 48.580,50 €.

3. Τα ποσά των κρατήσεων:

- 0,06% υπέρ Α.Ε.Π.Π.
- 0,06% υπέρ Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.
- Πόρου 0,6%
- 0,25% για ασφάλιση του έργου
- 0,20% προμήθειες εγγυητικών επιστολών τριμήνου έχουν συμπεριληφθεί στην αιτιολόγηση της προσφοράς.

Δεν έχει συμπεριληφθεί όμως η κράτηση 0,25% υπέρ Π.Ο.ΜΗ.Τ.Ε.Δ.Υ..

4. Στην ενότητα «ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΩΠΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ», υποενότητα «1. ΜΕΤΩΠΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ» αναφέρεται ότι «... Τα προϊόντα εκσκαφών μετά από αυτοψία στα υπό κατασκευή τμήματα διαπιστώθηκε ότι το 80% αυτών είναι υγιή αδρανή υλικά κατηγορίας E4, δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή επιχωμάτων με κοκκώδες υλικό 0-200mm. ...».

Επίσης στην ίδια ενότητα και στην ανάλυση των επί μέρους εργασιών (3. Προμήθεια κοκκώδους υλικού μεγέθους κόκκων έως 200mm Α.Τ.3) αναφέρεται ότι «Θα χρησιμοποιηθούν κατάλληλα προϊόντα εκσκαφών, κατόπιν διαλογής (κοσκινίσματος) ...».

Όμως στη μελέτη (ΑΤ 3 του Τιμολογίου της μελέτης) ζητείται «Προμήθεια κοκκώδους υλικού 0200mm από συλλεκτά υλικά ή θραυστά προϊόντα λατομείου ή ποταμού.». Κατά την άποψη της Επιτροπής Διαγωνισμού δεν αναλύεται επαρκώς και τεκμηριωμένα η εκτίμηση του προσφέροντος περί «καταλληλότητας των προϊόντων εκσκαφών», έτσι ώστε αυτά να μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν μετά από κατάλληλη επεξεργασία..... Μετά από τα παραπάνω, η Επιτροπή Διαγωνισμού δεν προχώρησε σε περαιτέρω ενδεδειγμένο έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών και θεωρεί ότι οι ανωτέρω αιτιολογήσεις περιέχουν ατέλειες και ασάφειες που επιδέχονται περαιτέρω διευκρινίσεις.

Έτσι σύμφωνα με το άρθρο 88, παρ. 3 και το άρθρο 89, παρ. 4, η Αναθέτουσα Αρχή, να αξιολογήσει τις παρεχόμενες πληροφορίες και αιτιολογήσεις, σε συνεννόηση με τους προσφέροντες. Σε περίπτωση απόρριψης κάποιας προσφοράς, η Αναθέτουσα Αρχή πριν προβεί στην εν λόγω ενέργεια οφείλει να καλέσει τον οικονομικό φορέα για τον οποίο κρίνεται μη επαρκής η αιτιολόγηση

της προσφοράς του, προκειμένου αυτός να αποσαφηνίσει τα σημεία που παρουσιάζουν ασάφεια ή χρήζουν επεξηγήσεων....».

Σύμφωνα με το άρθρο 151 παρ. 4 του Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι : «Ειδικώς ο χαρακτηρισμός των εδαφών που κατασκευάζεται το έργο, γίνεται από δύο ή περισσότερους τεχνικούς υπαλλήλους, που ορίζονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Ο ορισμός της επιτροπής αυτής ανακοινώνεται στην προϊσταμένη αρχή, η οποία μπορεί να ορίσει και άλλον υπάλληλο να συμμετέχει στο έργο της επιτροπής. Η προϊσταμένη αρχή μπορεί σε κάθε περίπτωση να ορίσει άλλη επιτροπή για επανέλεγχο και χαρακτηρισμό εδαφών. Σε περίπτωση που δεν επαρκεί το τεχνικό προσωπικό ή σε περίπτωση αδυναμίας να ληφθεί απόφαση, λόγω διαφωνίας των υπαλλήλων που ορίζονται σε άρτιο αριθμό, ο ανωτέρω χαρακτηρισμός εδαφών γίνεται κατά τον προσφορότερο τρόπο με απόφαση της προϊσταμένης αρχής». Δηλαδή ο συγκεκριμένος οικονομικός φορέας έχει ήδη προδικάσει το ποσοστό των εδαφών ημιβραχωδών (που συνήθως αποτελούν μικρό ποσοστό), και των γαιώδη εδαφών (που συνήθως αποτελούν μεγάλο ποσοστό), πλην όμως είναι αναρμόδιος να το πράξει, καθώς αυτό θα εξαρτηθεί από την αρμόδια επιτροπή που θα οριστεί, ως εκ τούτου, η προσφορά του είναι αόριστη, αναπόδεικτη και ατεκμηρίωτη, μη σύμφωνη με την μελέτη του έργου και επιπροσθέτως εξ' αυτού του γεγονότος αποτελεί και εναλλακτική προσφορά. Σύμφωνα δε με το άρθρο 13.4 της εν λόγω διακήρυξης με ΑΔΑΜ ... δεν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικών προσφορών. Θα πρέπει δηλαδή προηγουμένως να οριστεί η αρμόδια επιτροπή χαρακτηρισμού των εκσκαφών σύμφωνα με τον Ν.4412/2016 άρθρο 151 παρ. 4 (πριν την τροποποίηση του παρ.4 ή παρ.8 μετά την τροποποίηση του με τον 4782/2021), να συντάξει πρωτόκολλο χαρακτηρισμού των εδαφών, από το οποίο θα προκύψει το ποσοστό και επακόλουθα η ποσότητα των εδαφών που θα είναι-χαρακτηριστούν γαιώδη (που συνήθως αποτελούν μεγάλο ποσοστό), καθώς και το ποσοστό και επακόλουθα η ποσότητα των ημιβραχωδών εδαφών και μετά θα προκύψει η τυχόν δυνατότητα χρήσης συγκεκριμένων ποσοτήτων από τα προϊόντα εκσκαφής, που θα δύναται να χρησιμοποιηθούν. Υπενθυμίζουμε ότι γαιώδη εδάφη είναι συνήθως αυτά που αποτελείται από χώμα.

Ο εν λόγω οικονομικός φορέας στην από τον Φεβρουάριο 2021 αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της «...» σελίδα 25,27 αναγράφει:

«Τα προϊόντα εκσκαφών μετά από αυτοψία στα υπό κατασκευή τμήματα διαπιστώθηκε ότι το 80% αυτών είναι υγιή αδρανή υλικά κατηγορίας E4, δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή επιχωμάτων με κοκκώδες υλικό 0-200mm» χωρίς σε κάθε περίπτωση να αποδεικνύει το συγκεκριμένο ποσοστό 80%, ούτε αποτελεί απόδειξη η επίκληση από μόνη της, του ισχυρισμού ότι διαπιστώθηκε ότι το 80% αυτών είναι υγιή αδρανή υλικά κατηγορίας E4, δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή επιχωμάτων με κοκκώδες υλικό 0-200mm. ...». Επιπλέον δεν θα μπορούσε να συμβεί, καθώς αυτό θα εξαρτηθεί-κριθεί από την επιτροπή του Ν.4412/2016 αρ. 151 παρ. 4 και τον χαρακτηρισμό των εδαφών. Κατόπιν των ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι ο ισχυρισμός-διατύπωση του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα ότι «Τα προϊόντα εκσκαφών μετά από αυτοψία στα υπό κατασκευή τμήματα διαπιστώθηκε ότι το 80% αυτών είναι υγιή αδρανή υλικά κατηγορίας E4, δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή επιχωμάτων με κοκκώδες υλικό 0-200mm ... θα χρησιμοποιηθούν κατάλληλα προϊόντα εκσκαφών, κατόπιν διαλογής (κοσκινίσματος)», είναι γενικός αόριστος και παντελώς ατεκμηρίωτος και μην δυνάμενος να αποδειχτεί σύμφωνα με το Ν. 4412/2016 άρ. 151 παρ.4 καθώς είναι εξαρτώμενος από την ειδική επιτροπή χαρακτηρισμού των εκσκαφών. [...] Πρέπει να σημειωθεί ότι η συγκεκριμένη διάταξη (Ν. 4412/2016 αρ.151 παρ.4) ισχύει - διέπει το παρών έργο, καθώς η προκήρυξη (ΑΔΑΜ ...) δημοσιεύτηκε πριν τον Νόμο 4782/2021. Επιβεβαιωτικό των ανωτέρω είναι το άρθρο 376 παρ. 1, 2 του 4782/2021 σύμφωνα με την οποία «Άρθρο 376 Μεταβατικές διατάξεις (άρθρα 90 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 106 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και σε όλους τους διαγωνισμούς μελετών που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου I (άρθρα 3 έως 221), καθώς και σε όλες τις συμβάσεις και τους διαγωνισμούς μελετών που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου II (άρθρα 222 έως 338), και η έναρξη της διαδικασίας σύναψης των

οποίων, σύμφωνα με τα άρθρα 61, 120 [Αρχή Τροποποίησης] “290 και 330” - ANTIK. ΩΣ ΑΝΩ ΤΗΣ ΜΕΣΑ ΣΕ “” ΦΡΑΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 64 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 22 ΤΟΥ Ν. 4441/16, ΦΕΚ-227 Α/6-12-16 [Τέλος Τροποποίησης] αντίστοιχα, λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. 2. Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων της παραγράφου 1, οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο έναρξης τους.....».

Στις από τον «Ιούνιο 2021 διευκρινήσεις επί της αιτιολόγησης οικονομικής προσφοράς» σελίδα 3 της αναφέρει επακριβώς ότι:

«4. Σχετικά με την παρατήρηση για την μερική επαναχρησιμοποίηση των προϊόντων εκσκαφής, απαντάμε ότι όπως σωστά αναφέρετε, το σχετικό άρθρο του Τιμολογίου της μελέτης, γράφει «Προμήθεια, κοκκώδους υλικού 0-200mm από συλλεκτά υλικά ή θραυστά προϊόντα λατομείου ή ποταμού...». Με απόλυτη σαφήνεια προβλέπεται από το Τιμολόγιο η χρήση οποιουδήποτε υλικού καλύπτει τις προδιαγραφές της κατηγορίας E4 για κοκκώδες υλικό 0-200mm, για το λόγω αυτό άλλωστε υπάρχει και το διαζευκτικό (ή) στην σχετική περιγραφή. Συμπληρωματικά στα παραπάνω επισυνάπτω βεβαίωση του Κου ..., Πολιτικού Μηχανικού και επί περισσότερα από 20 χρόνια ιδιοκτήτη και υπεύθυνου Μηχανικού Εργαστηρίου Ελέγχου Ποιότητας αδρανών και δομικών υλικών, με την οποία βεβαιώνει την καταλληλότητα των προϊόντων εκσκαφών. Σε αυτό το σημείο θα ήταν σκόπιμο να αναφέρω ότι μεταξύ άλλων η υποχρέωση του διαγωνιζομένου «να λάβει γνώση των ειδικών συνθηκών του έργου» αφορά μεταξύ άλλων και την μακροσκοπική επισκόπηση του προς κατασκευή έργου. Αυτή την υποχρέωσή μας εμείς την εξαντήσαμε με επί τόπου αυτοψία με τον πλέον αρμόδιο επιστήμονα προς επιβεβαίωση της δικής μας αξιολόγησης, αφού για περισσότερα από 30 έτη εκτελούμε με απόλυτη επιτυχία και συνέπεια, παρόμοια έργα αστικής, ορεινής και ημιορεινής οδοποιίας, χιλιάδων χιλιομέτρων, ανάμεσα σε διαφορετικού είδους έργα που εκτελεί η εταιρεία μας». Περαιτέρω στην βεβαίωση σελίδα 13 της από τον «Ιούνιο 2021 διευκρινήσεις επί της αιτιολόγησης οικονομικής προσφοράς» της αναφέρεται ότι:

«ΒΕΒΑΙΩΣΗ, ο κάτωθι υπογεγραμμένος ..., Πολιτικός Μηχανικός, με την ιδιότητα του νόμιμου εκπρόσωπου του Τεχνικού Εργαστηρίου Δομικών Υλικών Μον. Ε.Π.Ε., μεταβήκαμε με τον Κο ..., Πρόεδρο Δ.Σ, και Διευθύνων Σύμβουλο της Τεχνικής Εταιρείας, καθ' υπόδειξή του, σε θέσεις του έργου «Τσιμεντοστρώσεις - Ασφαλτοστρώσεις στις Τ.Κ. και στις περιοχές ...& ... Δήμου ...», με σκοπό την επί τόπου αυτοψία για την αξιολόγηση της ποιότητας των υλικών εκσκαφών. Έχοντας πλούσια εμπειρία στον έλεγχο ποιότητας δομικών υλικών, από την επιστημονική μου ιδιότητα, αλλά κυρίως από την επαγγελματική μου πολυετή ενασχόληση στον έλεγχο ποιότητας αδρανών υλικών, αξιολογώ μακροσκοπικά ότι τα προς εκσκαφή υλικά των θέσεων που μου υπέδειξαν, είναι ικανά να ικανοποιήσουν, με μικρή επεξεργασία (διαλογή/κοσκίνισμα, κλπ) τις απαιτήσεις της κατηγορίας E4, για επιχώσεις και εξυγιάνσεις εδαφών, τα οποία θα πιστοποιηθούν μετά τους απαιτούμενους εργαστηριακούς ελέγχους που θα πραγματοποιηθούν κατά την κατασκευή του έργου». Η βεβαίωση του κ. ... δεν αναφέρει κάποιο ποσοστό ούτε είναι ψηφιακά υπογεγραμμένη και υποβάλλεται σε μορφή pdf σε ένα ενιαίο αρχείο pdf. Πάλι ο συγκεκριμένος οικονομικός φορέας έχει ήδη προδικάσει το ποσοστό των εδαφών ημιβραχωδών και των γαιώδη, πλην όμως είναι αναρμόδιος να το πράξει καθώς αυτό θα γίνει από την αρμόδια επιτροπή που θα οριστεί σύμφωνα με τον Ν.4412/2016 άρθρο 151 παρ. 4 (πριν την τροποποίηση του παρ.4 ή παρ.8 μετά την τροποποίηση του με τον 4782/2021), ως εκ τούτου η προσφορά του είναι αόριστη, ατεκμηρίωτη, μη σύμφωνη με την μελέτη του έργου, και δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις, του άρθρου 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και της παραγράφου 2 του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016 [α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου] και επιπροσθέτως εξ' αυτού του γεγονότος αποτελεί και εναλλακτική προσφορά, πλην όμως σύμφωνα με το άρθρο 13.4 της εν λόγω διακήρυξης με ΑΔΑΜ ... δεν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικών προσφορών. Στην προσφυγή σελίδα

16,17 αναφέρεται ότι: «4. Εξ άλλου, όπως ορίζεται και στην διάταξη του άρθρου 88 παρ. 2 Ν 4412/2016, η πρωτοτυπία της επιλεγείσας τεχνικής λύσης αποτελεί κατεξοχήν τρόπο επιτυχούς αιτιολογήσεως της προσφοράς. Αυτήν ακριβώς τη δυνατότητα αξιοποίησα στην κρινόμενη περίπτωση. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της προετοιμασίας της υποψηφιότητάς μου, έλαβα την από 2-11-2020 προσφορά από την επιχείρηση ... (προσκομιζόμενη, σχετ. 7), σύμφωνα με την οποία αυτή, διατίθεται να μου πωλήσει το επίμαχο υλικό (κοκκώδες υλικό 0-200mm) αντί 4,50 ευρώ/κμ», (για αυτούσιο διαβαθμισμένο 200mm). Στην από τον Φεβρουάριο 2021 αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της «....» στη ενότητα ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ/ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ/ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ επισυνάπτεται, οικονομική προσφορά από τον κ. ... με τιμή 5,50 ευρώ/μ3 (για αυτούσιο διαβαθμισμένο 200mm). Δηλαδή έχει εισάγει διαφορετική τιμή, συνεπώς είναι λανθασμένοι και ανακριβείς όλοι οι επακόλουθοι ισχυρισμοί σελίδα 18,19 κ.ο.κ. της προσφυγής. Η οικονομική προσφορά του εν λόγω οικονομικού φορέα έχει αιτιολογηθεί από τα έγγραφα που έχει υποβάλλει ήτοι τα:

1. από τον Φεβρουάριο 2021 αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της «....» Και 2. από τον «Ιούνιο 2021 διευκρινήσεις επί της αιτιολόγησης οικονομικής προσφοράς» της από τα όποια (όπως ο ίδιος ο οικονομικός φορέας έχει αναφέρει στα παραπάνω) την ποσότητα στο ΑΤ3 Προμήθεια κοκκώδους υλικού μεγέθους κόκκων έως 200mm των 2400μ3, θα την παράξει, κατόπιν επεξεργασίας (διαλογής, κοσκινίσματος κ.ο.κ.) του 80% (αναπόδεικτος και ατεκμηρίωτος ισχυρισμός) των κατάλληλων προϊόντων εκσκαφών κ.ο.κ. Δηλαδή η τιμή της προσφοράς του, έχει διαμορφωθεί με τον συγκεκριμένο και αναπόδεικτο, ατεκμηρίωτο τρόπο (κατόπιν επεξεργασίας, διαλογής, κοσκινίσματος κ.ο.κ. του 80%) και όχι κατόπιν προμήθειας από τον κ. ... με τιμή 5,50 ευρώ/μ3 (για αυτούσιο διαβαθμισμένο 200mm), δηλαδή η προσφορά δεν είναι σύμφωνη με την μελέτη και δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις, του άρθρου 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και της παραγράφου 2 του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016 [α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις

επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου] και επιπροσθέτως εξ' αυτού του γεγονότος αποτελεί και εναλλακτική προσφορά.

Στην προσφυγή σελίδα 17 αναφέρεται ότι: «Αποφάσισα, λοιπόν, να μην προστρέξω στο εμπόριο, αλλά να εκμεταλλευτώ την δυνατότητα που μου παρέχουν τα άρθρα ΑΤ.3. του Τιμολογίου και 5 της ΕΣΥ και να χρησιμοποιήσω τα επί τόπου υλικά». Στην Ε.Σ.Υ. (ειδική συγγραφή υποχρεώσεων) της μελέτης του έργου, στο άρθρο 5 (σελίδα 5) προβλέπεται: «Μελέτη και γνώση των συνθηκών κατασκευής. Η συμμετοχή στην δημοπρασία με την υποβολή προσφοράς αποτελεί αμάχητο τεκμήριο, ότι ο ανάδοχος έχει επισκεφθεί και ελέγξει τη φύση και την τοποθεσία του έργου και έχει πλήρη γνώση των γενικών και τοπικών συνθηκών κατασκευής αυτού κυρίως σε ότι αφορά τις ιδιαιτερότητες κατασκευής του έργου, τους επιτρεπόμενους χρόνους διακοπής της λειτουργίας των εγκαταστάσεων, τις πάσης φύσης πηγές λήψης υλικών (εφόσον απαιτούνται), θέσεις προσωρινής ή οριστικής απόθεσης προϊόντων εκσκαφής, τις μεταφορές, τη διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικών, δυνατότητα εξασφάλισης εργατοτεχνικού εν γένει προσωπικού, ύδατος, ηλεκτρικού ρεύματος και οδών προσπέλασης, τις συνήθειες μετεωρολογικές συνθήκες, τις διάφορες διακυμάνσεις της στάθμης των υδάτων των ποταμών, χειμάρρων, παλίρροιας ή παρόμοιες φυσικές συνθήκες στον τόπο των έργων, τη διαμόρφωση και κατάσταση του εδάφους, το είδος, την ποιότητα και ποσότητα των ευρισκομένων στην περιοχή κατάλληλων εκμεταλλεύσιμων υλικών, το είδος και τα μέσα (μηχανήματα, υλικά και υπηρεσίες) που θα απαιτηθούν πριν από την έναρξη και κατά την εκτέλεση των εργασιών και οποιοδήποτε γενικά παράγοντα που δύναται να επηρεάσει τις εργασίες, την πρόοδο, ή το κόστος αυτών σε συνδυασμό με τους όρους της Σύμβασης». [...] Στο συγκεκριμένο έργο δεν απαιτείται εύρεση πηγών λήψης υλικών καθώς, έχει προσδιοριστεί με σαφή, αδιαμφισβήτητο και μοναδικό τρόπο, στον προϋπολογισμό και στο τιμολόγιο μελέτης (ΑΤ3 Προμήθεια κοκκώδους υλικού μεγέθους κόκκων έως 200mm) κατόπιν σχετικής και συγκεκριμένης τιμής μονάδος 14,92 ευρώ/μ3 (μετά αμοιβής

του αναδόχου) ο τρόπος προμήθειας του εν λόγω υλικού ήτοι «Προμήθεια κοκκώδους υλικού διαστάσεων 0-200 mm από συλλεκτά υλικά ή θραυστά προϊόντα λατομείου ή ποταμού, μεγίστης διάστασης λίθων 200 mm, ελάχιστης περιεκτικότητας λεπτόκοκκου κλάσματος (διερχομένου από το κόσκινο Νο 40) 351 και με δείκτη πλαστικότητας το πολύ 6». Άλλωστε δεν υπάρχει άλλο-εναλλακτικό άρθρο στον προϋπολογισμό, ούτε στα τιμολόγια μελέτης για την Προμήθεια κοκκώδους υλικού διαστάσεων 0-200 mm (που προβλέπει η μελέτη), τα οποία και διαμορφώνουν το ύψος του προϋπολογισμού του έργου. Κατόπιν των ανωτέρω θεωρούμε ότι πρέπει να απορριφθεί και ο 2ος λόγος της προσφυγής. [...]».

10. Επειδή, από την επισκόπηση του συνόλου των στοιχείων της εξεταζόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής:

• **1^{ος} Λόγος Προσφυγής: Αοριστία πρόσκλησης προς παροχή διευκρινίσεων επί της οικονομικής προσφοράς**

Επισημαίνεται καταρχάς ότι ο έλεγχος των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών αποτελεί μια από τις σημαντικότερες εγγυήσεις διαφάνειας στη διαδικασία κατάρτισης των δημοσίων συμβάσεων, καθώς αποσκοπεί, αφενός στην προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού, αφετέρου στη διασφάλιση της σοβαρότητας και της φερεγγυότητας των προσφορών (Δ. Ράικου – Ε. Βλάχου – Ε. Σαββίδη, Δημόσιες Συμβάσεις Ν.4412/2016, Ερμηνεία κατ' άρθρο, σελ. 857 επ.). Η προαναφερθείσα διαδικασία αποσκοπεί στην εγκαθίδρυση και διεξαγωγή ενός πραγματικού διαλόγου μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του υποψηφίου αναδόχου, προκειμένου η αρχή να αξιολογήσει τις οικονομικές προσφορές από την άποψη της «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς» και να διαπιστώσει, εκφέροντας ασφαλή κρίση, με βάση τον προϋπολογισμό της Υπηρεσίας, αν το προσφερόμενο τίμημα επαρκεί για την προσήκουσα εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης, όπως αυτό οριοθετείται από τις ειδικότερες προβλέψεις της Διακήρυξης, καταλείποντας στον ανάδοχο και κάποιο περιθώριο κέρδους (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 290, 83/2017, 197/2015). Ο προσφέρων δύναται να υποβάλει όλες τις διευκρινίσεις που κρίνει σκόπιμες, με

βάση την φύση και τα χαρακτηριστικά της σύμβασης, (βλ. ΔΕΚ, Υπόθεση C-568/13, σκέψη 50), οι οποίες δεν είναι εξαντλητικές, ούτε επιτρέπεται ο αποκλεισμός ορισμένων ειδών διευκρινίσεων (βλ. ΔΕΚ, Υπόθεση C-599/10, σκέψη 28, Υπόθεση C-285/99 & 286/99 σκ. 82, 83, 85). Απόκειται, εντέλει, στην αναθέτουσα αρχή να διατυπώνει με σαφήνεια την πρόσκληση που αποστέλλει στους φορείς, ώστε να αποδείξουν λυσιτελώς την σοβαρότητα της πρότασής τους (βλ. ΔΕΚ, Υπόθεση C-599/10 σκ. 31).

Ως βασίμως υποστηρίζει ο προσφεύγων, η, από 05.02.2021, έγγραφη πρόσκληση του Δήμου ... προς τέσσερις (4) οικονομικούς φορείς, ήτοι, προς τους προσφέροντες με *«ποσοστό έκπτωσης 36,50% (που αποτελεί τον μέσο όρο των εκπτώσεων των προσφορών) και ελαφρώς κατάντι αυτού, ήτοι έως και τον τέταρτο κατά σειρά μειοδοσίας οικονομικό φορέα με ποσοστό έκπτωσης 35,90%...»*, προκειμένου να *«... δικαιολογήσουν τις προσφορές τους, σύμφωνα με τα άρθρα 88, 89 του Ν. 4412/2016, διότι φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές, λόγω της φύσης και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του συγκεκριμένου έργου. Κατόπιν των ανωτέρω καλείστε εντός αποκλειστικής προθεσμίας 10 ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας πρόσκλησης, να δικαιολογήσετε-εξηγήσετε τις προσφορές σας...»* είναι γενική και αόριστη και ως εκ τούτου, πλημμελής. Και τούτο, διότι στην ανωτέρω πρόσκληση δεν αναφέρονται ρητώς και σαφώς, ως είναι υποχρεωτικό, τα συγκεκριμένα κονδύλια (εν προκειμένω, τα ποσοστά έκπτωσης ανά ομάδα εργασιών), που προκάλεσαν στον Δήμο αμφιβολίες ως προς την αξιοπιστία των εν λόγω Προσφορών και που χρήζουν, κατά την άποψή του, ειδικής διευκρίνισης/επεξήγησης, κατά τη διαδικασία του άρ. 88 του Ν. 4412/2016.

Υπενθυμίζεται στο σημείο αυτό ότι, η διάταξη του άρθρου 88 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, ιδρύει διακριτική εκτιμητική και αξιολογική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, όπως, συνεκτιμήσει το σύνολο των στοιχείων και των διευκρινίσεων που τίθενται στη διάθεσή της από τον εκάστοτε προσφέροντα, ώστε να κρίνει τελικώς, εάν είναι δικαιολογημένο ή όχι το ασυνήθιστα χαμηλό τμήμα της Προσφοράς του. Μάλιστα, στο ίδιο άρθρο θεσπίζεται συγκεκριμένη διαδικασία πρόσκλησης προς παροχή σχετικών διευκρινίσεων/εξηγήσεων από

τον διαγωνιζόμενο, η οποία (πρόσκληση) πρέπει να αφορά όλα τα σημεία της Προσφοράς, που, κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής, την καθιστούν «ασυνήθιστα χαμηλή». Όπως αναλύθηκε στις προαναφερόμενες σκέψεις της παρούσας Απόφασης, οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να απορρίψουν (εκ των υστέρων) οικονομική προσφορά, λόγω ενδεχόμενης ασάφειας του ποσού της, εάν το συγκεκριμένο (ασυνήθιστα χαμηλό) τμήμα της Προσφοράς, δεν αποτέλεσε αντικείμενο της εν λόγω πρόσκλησης.

Παρά το γεγονός ότι στην ως άνω 1^η πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής δεν αναφέρονταν συγκεκριμένα σημεία της επίμαχης Προσφοράς που έχρηζαν διευκρίνισης, αλλά ήταν γενικώς διατυπωμένη, εντούτοις, ως βασίμως υποστηρίζει ο υπόψη Δήμος: «.. Η επίκληση της αοριστίας της πρόσκλησης, δεν έγινε από κανέναν άλλο οικονομικό φορέα, αλλά ούτε από την ίδια την ..., όταν εστάλη η αρ. πρ. ... πρόσκληση, μαζί με τα συνημμένα στο ίδιο μήνυμα επικοινωνίας, ήτοι την αρ. 17/2021 Α.Ο.Ε. και 1ο πρακτικό της Ε.Δ. 12-11-2020, (στις 05/02/2021 08:36:40 μέσω της επικοινωνίας) από τα οποία προκύπτει και καθίσταται σαφές ότι κλήθηκαν οι 4 πρώτοι οικονομικοί φορείς, να αιτιολογήσουν το σύνολο της προσφοράς τους, αντιθέτως ο εν λόγω οικονομικός φορέας ανταποκρίθηκε-απάντησε, αποδεικνύοντας και τεκμαίρεται με τον τρόπο αυτό, η σαφής, ειδική, ορισμένη και αδιαμφισβήτητη κλήση των 4 πρώτων ενδιαφερομένων, και η πληρότητα του περιεχομένου της πρόσκλησης...». Επιπροσθέτως, η αρμόδια Επιτροπή Διαγωνισμού συνέταξε το «Πρακτικό Γνωμοδότησης Αιτιολογήσεων Β΄ Φάσης», το οποίο εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 163/2021 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής. Αναλυτικότερα, με την προαναφερόμενη Απόφαση εγκρίθηκε, **όπως ζητηθούν περαιτέρω διευκρινίσεις για την αιτιολόγηση των οικονομικών προσφορών** των οικονομικών φορέων «....» και «....». Συνεπώς, στην δεύτερη, με αρ. πρωτ. ... πρόσκληση του υπόψη Δήμου, με Θέμα: «ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΣΥΝΗΘΙΣΤΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ...», στην οποία επισυνάφθηκε το προαναφερόμενο Πρακτικό, αναφέρεται ότι: «Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 163/2021 (ΑΔΑ: ...) απόφαση της Οικονομικής επιτροπής, αποφασίστηκε (κατόπιν όμοιας εισήγησης

της αρμόδιας επιτροπής διαγωνισμού) να ζητηθούν περαιτέρω διευκρινήσεις, για την αιτιολόγηση των οικονομικών προσφορών των οικονομικών φορέων & ..., για το έργο του θέματος...».

Επίσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο επίμαχο Πρακτικό αναφέρονται συγκεκριμένα σημεία/στοιχεία της κρινόμενης Προσφοράς, που θα έπρεπε να διευκρινισθούν και είναι τα εξής: α) η διόρθωση του αθροίσματος των επιμέρους εργασιών της Δαπάνης κόστους στο ποσό των 287.510,35€, αντί του αναγραφόμενου ποσού των 287.574,37€, β) η διόρθωση του ποσού του συνόλου δαπανών εργοταξίου στο ποσό των 48.508,50€, αντί του αναγραφόμενου ποσού των 48.580,50€, γ) η συμπερίληψη της κράτησης 0,25% υπέρ Π.Ο.ΜΗ.Τ.Ε.Δ.Υ. και δ) η περαιτέρω ανάλυση της ενότητας «ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΩΠΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ» (βλ. υποενότητα «1. ΜΕΤΩΠΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»), που είχε περιληφθεί στις προγενέστερες, από 15.02.2021, διευκρινίσεις του προσφεύγοντος. Μάλιστα, στην ως άνω πρόσκληση δεν τέθηκε κανένας περιορισμός ως προς το είδος/έκταση των εγγράφων και πληροφοριών που εδύνατο να προσκομιστούν από τον οικονομικό φορέα. Επομένως, εκ των προαναφερθέντων προκύπτει ότι, εν προκειμένω, διεξήχθη πραγματικός «διάλογος» μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του προσφεύγοντος (βλ. και υπ' αριθμ. 199/2021 Απόφαση ΣΤΕ, Τμήμα Δ), προκειμένου να διαπιστωθεί με ασφάλεια η αξιοπιστία της υποβληθείσας οικονομικής προσφοράς, ώστε να διασφαλισθεί η προσήκουσα εκτέλεση του αντικειμένου της προς ανάθεση σύμβασης. Με βάση τα προλεχθέντα, ο 1^{ος} λόγος της κρινόμενης Προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

• 2^{ος} λόγος Προσφυγής : Μη νόμιμη και ελλιπής/πλημμελής αιτιολογία απόρριψης της Προσφοράς

Στην ενότητα «ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΩΠΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ», (βλ. υποενότητα «1. ΜΕΤΩΠΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»), των, από 15.02.2021, αλλά και των 25.06.2021 διευκρινίσεων του προσφεύγοντος και πιο συγκεκριμένα, στην ανάλυση των επί μέρους εργασιών (3. Προμήθεια κοκκώδους υλικού μεγέθους κόκκων έως 200mm Α.Τ.3), ο εν λόγω οικονομικός φορέας αναφέρει ότι: «... Τα προϊόντα

εκσκαφών μετά από αυτοψία στα υπό κατασκευή τμήματα διαπιστώθηκε ότι το 80% αυτών είναι υγιή αδρανή υλικά κατηγορίας E4, δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή επιχωμάτων με κοκκώδες υλικό 0-200mm. [...] θα χρησιμοποιηθούν κατάλληλα προϊόντα εκσκαφών, κατόπιν διαλογής (κοσκινίσματος). Για 1μ3 κοκκώδους υλικού απαιτούνται [...]». Επίσης, ο προσφεύγων επισύναψε την, από 10.09.2020, Βεβαίωση, υπογεγραμμένη από τον κ. ..., Πολιτικό Μηχανικό, ιδιοκτήτη και υπεύθυνο Μηχανικό Εργαστηρίου Ελέγχου Ποιότητας αδρανών και δομικών υλικών, στην οποία βεβαιώνεται η καταλληλότητα των προϊόντων εκσκαφών, όπου αναφέρεται ότι: «[...] με την ιδιότητα του νόμιμου εκπρόσωπου του Τεχνικού Εργαστηρίου Δομικών Υλικών Μον. Ε.Π.Ε., μεταβήκαμε με τον Κο ..., Πρόεδρο Δ.Σ, και Διευθύνων Σύμβουλο της Τεχνικής Εταιρείας, καθ' υπόδειξή του, σε θέσεις του έργου «Τσιμεντοστρώσεις - Ασφαλτοστρώσεις στις Τ.Κ. και στις περιοχές ... & ... Δήμου ...», με σκοπό την επί τόπου αυτοψία για την αξιολόγηση της ποιότητας των υλικών εκσκαφών...».

Υπενθυμίζεται, ωστόσο, ότι, κατά το σαφές γράμμα της Μελέτης (ΑΤ 3 του Τιμολογίου της μελέτης), που δεν καταλείπει περιθώρια αμφιβολίας στον μέσο επιμελή οικονομικό φορέα, ως η έννοια αυτή έχει ερμηνευθεί από το ΔΕΕ, ζητείται η: «**Προμήθεια κοκκώδους υλικού 0200mm από συλλεκτά υλικά ή θραυστά προϊόντα λατομείου ή ποταμού...**». Ως δε βασίμως αναφέρει ο υπόψη Δήμος, «... το συγκεκριμένο άρθρο προσδιορίζει με σαφή και αδιαμφισβήτητο τρόπο, ότι η ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ του εν λόγω υλικού μπορεί να γίνει ΜΟΝΟ από συλλεκτά υλικά ή θραυστά προϊόντα λατομείου ή ποταμού. Δεν επιτρέπει, δεν προβλέπει την τυχόν δυνατότητα αυτά (τα συλλεκτά υλικά) να προκύψουν-παραχθούν κατόπιν επεξεργασίας (διαλογής, κοσκινίσματος κοκ) των τυχόν κατάλληλων προϊόντων εκσκαφών όπως υποστηρίζει η Άλλωστε αναγράφει-περιγράφει ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ και όχι επεξεργασία άλλων υλικών.», απορριπτομένων των ισχυρισμών του προσφεύγοντος ότι: «Είναι προφανές, ότι το εμπόριο (= τα λατομεία) δεν αποτελούν τον μοναδικό μέσο προμήθειας του εν λόγω υλικού. Αντίθετα, ρητώς προβλέπεται, ότι το υπόψη υλικό μπορεί να είναι και συλλεκτό».

Εν όψει των ανωτέρω, το σκεπτικό της προσβαλλόμενης Απόφασης, ότι δηλαδή η χρησιμοποίηση των προϊόντων εκσκαφών δεν είναι σύμφωνη με το άρθρο ΑΤ.3. του Τιμολογίου, το οποίο μάλιστα έγινε αποδεκτό από την προσφεύγουσα, αφού δεν το προσέβαλε επικαίρως με άσκηση Προσφυγής, είναι ορθό. Όπως έχει παγίως κριθεί από τη νομολογία, στις δημόσιες συμβάσεις ισχύει ο κανόνας της, κατά στάδια, προβολής των λόγων, ήτοι, λόγοι που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο δεν μπορούν να προβληθούν σε μεταγενέστερο, αλλά θα πρέπει να προβάλλονται επικαίρως (ΕΑ ΣτΕ 207/2002, 295/2003, 602/2003, 884/2003, 69/2005, 1032/2005, 245/2011 11 κ.ά.). Η αρχή αυτή, της επίκαιρης και αυτοτελούς προσβολής των βλαπτικών πράξεων όλων των οργάνων του διαγωνισμού εντάσσεται στους αρνητικούς όρους του εννόμου συμφέροντος, αποκλείοντας τον παρεμπόπτοντα έλεγχο της νομιμότητας των λόγων αυτών, με την ευκαιρία της προσβολής των μεταγενέστερων πράξεων ή παραλείψεων της διαγωνιστικής διαδικασίας με την προδικαστική προσφυγή (βλ. ΕΑ ΣτΕ 305/2011, 65/2012).

Περαιτέρω, αλυσιτελώς προβάλλεται από τον προσφεύγοντα -προς τεκμηρίωση των σχετικών ισχυρισμών του- το άρθρο 5 της ΕΣΥ, όπου ορίζεται ότι δια της υποβολής προσφοράς τεκμαίρεται πλήρης γνώση σε ότι αφορά τις πάσης φύσεως πηγές λήψεως υλικών, «... ήτοι προβλέπεται, ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί υλικό από οποιαδήποτε πηγή και αν προέρχεται...», διότι ο τρόπος προμήθειας του επίμαχου υλικού έχει προσδιοριστεί με σαφή και αδιαμφισβήτητο τρόπο στον προϋπολογισμό και στο Τιμολόγιο μελέτης (ΑΤ3 Προμήθεια κοκκώδους υλικού μεγέθους κόκκων έως 200mm), κατόπιν σχετικής και συγκεκριμένης τιμής μονάδος 14,92 ευρώ/μ3 (μετά αμοιβής του αναδόχου).

Από τα ανωτέρω αναφερόμενα προκύπτει σαφώς ότι η Προσφορά του προσφεύγοντος αντίκειται στην επίμαχη Διακήρυξη, διότι ουδόλως προβλέπεται σε αυτήν η προμήθεια κοκκώδους υλικού, κατόπιν επεξεργασίας (διαλογή/κοσκίνισμα, κλπ) των προς εκσκαφή υλικών, άλλως, ουδόλως προβλέπεται η χρησιμοποίηση (συλλεκτού) κοκκώδους υλικού, που βρίσκεται στον τόπο εκτέλεσης του έργου. Τέλος, για λόγους πληρότητας της παρούσας, σημειώνεται ότι αλυσιτελώς προβάλλεται από τον υπόψη Δήμο, ότι η ακριβής

ποσότητα του υλικού που μπορεί να παραχθεί από τα προϊόντα εσκαφής μπορεί να υπολογισθεί μόνο από την Ειδική Επιτροπή χαρακτηρισμού των εκσκαφών (βλ. άρθρο 151 παρ. 4 του Ν. 4412/2016). Και τούτο, διότι, ως προελέχθη, η ένδικη Διακήρυξη ουδόλως προβλέπει την εκ μέρους του προσφεύγοντος προσφερόμενη τεχνική λύση (χρήση των προς εσκαφή υλικών). Με βάση το σύνολο των προλεχθέντων και δοθέντος ότι κατά πάγια νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει τον Διαγωνισμό και δεσμεύει, τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν, όσο και τους διαγωνιζόμενους, ο 2^{ος} λόγος της υπό κρίση Προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

11. Επειδή, κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί.

12. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, θα πρέπει να καταπέσει το Παραβόλο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Διατάσσει την κατάπτωση του προσκομισθέντος Παραβόλου (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 17 Μαΐου 2022 και εκδόθηκε αυθημερόν, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

ΜΙΧΑΗΛ ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΩΣΤΗ